

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne dni in praznike.
 Inzerati: do 30 petih vrst á 2 D, do 100 vrst á 2 D 50 p, večji inzerati
 petih vrst á 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D;
 Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
 ulica št. 5, prtilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopise sprejema le podpisano in zadoščaj frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji od 4—6 str. po D. 1-50, 8 in več
 2 D. V inozemstvu 4—6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		Din 240—	Din 240—	Din 360—	Din 360—
12 mesecev	...	120—	120—	180—	180—
6	...	60—	60—	90—	90—
3	...	30—	30—	45—	45—
1	...	20—	20—	30—	30—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici,
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Klerikalne fantazije in nacionalni idealizem.

Mi, ki stojimo v Sloveniji v najhujšem dvoboju s klerikalno stranko in ki oznanjamo v tej zvezi najplemenitejša stremjenja človeka, v prvi vrsti idealistična stremjenja sodobnega nacionalizma, ker se nahajamo v graditeljni dobi samostalnega državnega in nacionalnega življenja, imamo poseben interes na tem, da primerjamo teorijo in prakso SLS z ostalimi klerikalnimi strankami po drugih državah. Saj se pri nas doma SLS izdaja za glasiteljico najnaprednejših kulturnih in socialnih stremljenj in obenem venomer pobija naše državotvorne stranke z najhujšimi nazadnjaškimi lastnostmi in groblijami!

Pri presoji teorije in prakse SLS ne smemo pozabiti stališče, ki ga ta stranka zavzema v našem novem političnem življenju. Stranka se postavlja na absolutno negativistično in revolucijsko stališče. Zanj ne obstojajo aktualne naloge državne uprave, za to stranko ne veljajo dolžnosti sedanjosti. SLS je gluha za potrebe našega gospodarstva, za nove načrte državnih in za koristne oblasti samouprave. Rajši vztraja na komornem stališču opozicije iz principa in brez kompromisa. Po svojem časopisju prenaša v naše javno življenje vse mogoče prekucne teorije boljševiškega sveta, ki so morebiti v drugih državah aktualne in lepe, pri nas pa, ki si gradimo komaj priporjeno samostalnost in svobodo, pa popolnoma neumestno. Mi pa vemo, da je sodelovanje na državni upravi in izvajanje odgovorne in resne državne politike mnogo težje opravilo, kakor pa stikavanje po socialnih in drugih knjigah ter hujšanje ljudstva na ekstremne oblike socialnega in nacionalnega življenja.

Kdor čita klerikalno časopisje, si misli, da morajo vlade, ki postanejo klerikalne, naravnost neverjetno vzorno in socialno, kulturno, demokratično in »protikapitalistično« zelo priljubljena fraza slovenskega klerikalizma, upravljati države! Ali pa tudi odgovarja praksa klerikalnih vlad teoriji klerikalnega časopisja in klerikalnih revljanih smoter? Le pogledimo nekoliko po svetu!

V Italiji so pred dvema letoma vladali klerikalci. Imeli so večino v parlamentu in g. ministre je pravzaprav postavljali generalni tajniki klerikalne stranke v Italiji, duhovnik Don Sturzo. V tistih časih so socialisti bili ljuti boji s fašisti. Vsakemu političnemu analibetu je bilo jasno, da se ta boj odloči v

korist italijanskega fašizma, če ne se postavi državna oblast po robu in kratkoma zatre protifašistične nakane nasilne fašistovske stranke. Ali pa je tudi v tem oziru tedanja klerikalna stranka kaj ukrepala proti fašizmu ter mu napovedala borbo? Kaj še! Še pomagala je italijanskemu fašistovskemu velebankarstvu! Časopisni svoj socialni program je rajši popolnoma zatajila. Italija je bila tudi pod klerikalnimi vladami s klerikalnim besednjakom opisana v resnici »kapitalistična«, nazadnjaška, buržujska itd., kar navadno očita slovenski klerikalizem naši državi. To pomeni, da se za temi očitki skriva velika resnica, ki je ne more zatajiti nobena klerikalna stranka, čim pride na vladno, namreč resnica in potreba srednje linije, nujnost politike mirnega notranjega gospodarskega, političnega in socialnega napredka, skratka politika reda in dela ter nacionalne sloge.

Poglejmo v bližnjo Avstrijo. Tam vlada prelat Seipel. To je mož, ki uvideva potrebe vsakdanjosti, pa tudi želje zakonov državnega in gospodarskega razvoja. Prav nič ne provaja socialnega eksperimenta, kakršnega zahtevajo klerikalni boljševiki, prav nič ne zatira državljanske in duševne svobode, kakor so to delali naši domači klerikalni politiki pred svetovno vojno. Na Dunaju vlada absolutna svoboda gospodarskega udejstvovanja in tudi socialna zakonodaja še ni dosegla iste višine, kakor v Jugoslaviji. Pa vseeno vodi prelat Seipel avstrijsko republiko, kar dokazuje jasno, da tudi katoličan lahko sodeluje z obstoječim pravnim in gospodarskim redom in da je zveza, ki jo postavlja slovenski klerikalizem med katolicizmom in socializmom v temelju zmotna. Dr. Seipel je mož praktičnega duha, ki ve, da se država ne vlada z radikalno gesto, z hujšakaško frazo, marveč le s treznimi upravnimi dejanji po danih razmerah!

Tega praktičnega duha pa ne najdemo v SLS. Že zadnji smo opisali neno splošno taktiko ter dokazali, da je v bistvu revolucijska stranka brez smisla za vsakdanje potrebe, zlasti pa brez razumevanja za sodelovanje na državni upravi in centralni vladi.

Z neverjetno predrznostjo kleveta naše državnike, ki se trudijo, da bi državo konsolidirali na moderni podlagi. Kler. časopisje ne pozna mere v boju proti nasprotnikom. Očita jim vse mogoče grobojbe, pri tem pa pozablja, da zaslužijo klerikalni državniki v tujih državah vse hujše obtožbe, kakor pa v

naši, kjer se vsaka zdrava socialna ali gospodarska misel mnogo lažje uveljavlja, kakor v drugih državah! Kje je večji in brezobzirnejši kapitalizem, v Jugoslaviji ali v Avstriji, kjer vlada prelat Seipel, kje večja politična svoboda, v Jugoslaviji ali v Španiji, kjer strahuje klerikalna dinastija?

Opetovano smo ugotovili, da program SLS ne vsebuje niti trahice samostojnega duha. Vse je posneto iz ekstremnih socialnih pokretov deloma boljševizma, deloma iz zapadnega političnega anarhizma. Pa tudi v ostalih točkah ne najdemo ideje, ki bi jo bili slovenski klerikalci sami iztuhali. Povsod samo prepisovanje iz tujih knjig in posnemanje prevratnih pokretov z na-

menom, da se hujšakaškim potom zadržijo pohod naše največje ideje, to je misli narodnega in državnega edinstva ter temu primerne konsolidacije našega gospodarstva, našega socialnega življenja, skupnega sožitja Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Z ekstremi ne moremo vladati, najmanj pa v Jugoslaviji. Idealizem težkega vsakdanjega dela, odgovornega državnega urejanja in upravljanja je mnogo, je brezprimerno težji, nego neurejene fantazije prevratnih pokretov. Tamkaj ustvarjanje blagostanja, sigurnosti, reda in srečne bodočnosti, tukaj pa nesreča, nazadovanje ter nevarnost splošnega razsula. To naj spregleda SLS!

Fašisti umorili poslanca Matteottija.

Mussolini se opravičuje in odklanja odgovornost stranke za umor. — Najbestialnejši umor na svetu. — Grozovita slika.

— Rim, 14. junija. (Izv.) Zbornica je bila včeraj pod vtisom zločinke ubijavice oziroma zverinskega umora socialističnega poslanca Matteottija. Že skoro uro popreje so se napolnile do zadnjega sedeža vse tribune in galerije. Polno je bila zasedena diplomatska loža in senatska tribuna. Poslanci, ki drugače zelo počasi prihajajo v zbornično dvorano, so se včeraj že ob 15.30 zbrali v velikem številu. Ob 16. je otvoril sejo predsednik Rocco. Navzoči so bili vsi poslanci vladne večine. Opozicija je na podlagi sklepa, da se v znak protesta proti zločinu toliko časa ne udeležuje sej, dokler ne bo zadava njih tovariša popolnoma in jasno preiskana. Ves čas je v zbornici vladala smrtna tišina.

Predsednik Rocco je otvoril sejo, naznanjajoč, da zbornica z največjo nestrpnostjo pričakuje izida policijskih poizvedovanj in upa, da bo vlada storila vse, da se krivci izsledijo, da se razkrije ta največji in najstrašnejši zločin, ki ga še ni bilo v zgodovini rimskega parlamenta. Prepričan je, da bo vlada storila vse, da se krivci najstrožje in brez pardaona kaznujejo.

Poslanec Dino Grandi (faš.) je v imenu večine izjavil, da zbornica z največjo ogorčenostjo, ginjenostjo in boleščjo pričakuje izida poizvedovanj o tem zločinu, ki je bil storjen proti članu parlamenta. Naglašja, da se ob vsem tem ne more nikakor smatrati, da bi zločinci pripadali kakoli politični stranki. Napad na p. Matteottija ni bil naperjen proti socializmu, marveč naravnost proti fašizmu. In to ravno v momentu,

ko je bila fašistovska stranka na tem, da uvede v državi mir in pokoj. Vsa zbornica je edina v obsodbi tega zverinskega zločina. Večina zbornice ne bo pripustila, da bi se ta zločin izbral od strani opozicije in strankarske spekulacije. Trenotek je v resnici težak, vendar pozabiti se morajo vsi spori in nesporazumljenja pozabiti. Naj se tudi pozabi vse, kakor pozabi človek, ko lega v grob. Bodimo vsi edini in složni za blagor države in naroda!

Posl. Soleri (Giolittijaneec) je naglašal, da naj vlada najodločnejše nastopa proti vsakemu političnemu zločinu.

Posl. Delcroix (fašist, vojni slepec) je v proroško - poetičnem duhu pozival zbornico na pomirjenje in skupno sodelovanje celega naroda za blagor države. Izjavil je: »Prišel je čas, da se potegne iz liktorskega svežnja sekira in da se ž njjo brezobzirno preseka volzel nastilja.«

Ministrski predsednik Mussolini se je nato skliceval na svojo zadnjo izjavo ter naglašal, da je govoril kot zastopnik zakona in izvrševalne oblasti ter svečano ponavljal, da bodo krivci brez vsega usmiljenja brezobzirno izročeni pravici. Navedel je na to nekatere podatke o toku sedanjih preiskave. Prvič se je za ugrabitev posl. Matteottija pri vladi doznalo v sredo ob 18. popoldne. Tekom 24 ur je policija identificirala vse tiste, ki so bili sumljivi sodelovanja pri tem zločinu in snoči so bili aretirani: V Rimu Dumini, v Florenci Mazzuoli in v Milanu Pautato. Aretacija nadaljnjih treh do štiri-

rih oseb se v kratkem izvrši. Bile bi že aretirane, če bi se bilo manj kričalo. Če ima kdo pravico izraziti ogorčenje, je to v prvi vrsti on poklican. Niti moj najhujši sovražnik ne bi mogel misliti na tako peklenski zločin in ga ne bi tudi mogel izvršiti. Položaj je sedaj skrajno kočljiv! Vlada bo storila vse, da se vsi krivci in za zločin soodgovorni ljudje izroče brezobzirno pravici. Naglašam, da se ta dogodek nikakor ne more izrabiti v politične namene proti vladi in bo vlada nastopila proti vsakemu, ki bi skušal ta zločin na ta način izrabiti. Vlada ima mirno vest! Storiła bo svojo dolžnost tudi v bodoče. Udušila bo v državi vsak nemir in nered. Krivci se izroče sodišču! Več se od vlade ne more zahtevati. Če me zbornica pooblasti, da napravim sumarično sodbo, jo takoj izvršim. Toda, dokler tega ne zahteva, je treba imeti trdne živce in gledati na to, da se ta dogodek ne spremeni v politično vprašanje in vprašanje vlade. Fiat justitia! Zločin je bil naperjen v prvi vrsti proti fašizmu in vladi. Storjen je bil grozen in bestialen zločin. Rečem: »Vsakemu zločinu sledi kazen!«

— Milan, 14. junija. (Izv.) »Secolo« javlja danes iz Rima, da je rimski kvester na podlagi izpovedbe dveh dečkov v gozdu Bosco Vico v bližini Viterba 100 km severno od Rima snoči ob 23. našel poslanca Matteottija mrtvega. Njegovo truplo je ležalo za neko ograjo. Truplo so takoj prepeljali v bolnico San Giacomo v Rimu, kjer je bila izvršena obdukcija. Dognano je, da je Matteottij dobil 22 strelnih ran, 6 ran z rezilnimi orodjem in tudi veliko število udarcev s topim orodjem. Levo oko mu je bilo popolnoma izbito.

— Rim, 14. junija. (Izv.) Na čuden slučaj so prišli na sled kraju, kjer je bil umorjen posl. Matteotti. V uredništvo dnevnika »Giornale d'Italia« je prišel neki neznanec pismo in se takoj odstranil. V tem pismu je bilo napovedano, da so videli gotove osebe avtomobil s petimi osebami v bližini Viterba. Označen je bil tudi kraj umora v Bosco Vico. Rimska kvestura se je na podlagi tega pisma takoj v več avtomobilih odpeljala proti Viterbu. Na kraj umora je odšlo 200 policijskih uradnikov, komisarjev in agentov. Iskali so ga po gozdu ves dan brez vsakega uspeha. Pozno v noči se jim je posrečilo najti truplo.

— Rim, 14. junija. (Izv.) Aretirani so bili: Amerigo Dumini, Aldo Pautoto, mehanik - šofer Mazzuolo, Albino Volpi in Viola. Dumini je ardit in je zadnji čas prebival v Rimu. Mnogo je občeval

DR. IVAN ROBIDA:

Rože ob potu.

Mati: (glasno zaječe, vije roki in se zgrudi na stol)
 Otrok nesrečni, zavedeni!

Tomaž: (stori par korakov opotekaje se, se postavi potem pred hčer, se grabi za glavo in pravi mrko in temno)
 Temá krog mene je in v meni, temá brezdanja in strašna.

Pa bodi! ... In naj že končá ta noč, ki v njo si me pahníla za mene kruto kakorkoli, ... če molk in jok današnji tvoj kdaj hiši tihi tej znaníla življenja novega bi dan, pa tvojega je tek končan pod streho to! — Ta dom podrl se zate je — in otrok moj je zame umrl.

(divje, besno obupano) Odprť je tvorí! Zdaj venkaj v noč! In vina gor, da, vinal vinal! (Ubeži po stopnicah.)

6 Hči: (se dvigne in plaka joče vrže materi na prsi)

Matil Matil

Z A S T O R.

II. OZIMINA.

Prospekt: Razgled z levega visokega brega Ljubljane pod Fužinami po reki navzgor, tako, da je videti ondotno skalovje in slapove, deloma tudi zgornji desni breg Ljubljane. (Reke same, ki teče pod bregom, ni ugledati.) Osrednje odra tvori breg. Na njem njivica, s katere vodi steza k strugi navzdol na levi. Na obeh straneh nekaj drevoj. Pod njim na desni ribiška kočja, za katero blesti skozi vejevje fužinski grad.

Pred kočjo miza in klop. Ob koči razpete ribiške mreže, obešene po kolih, na stene naslonjena vesla, potiskachi in druga ribiška priprava. — Ob klopi priprosta zibel. Ves čas čuješ iz bližine šumenje vode in bobnenje slapov, med katero udarja težko kladivo nevidnih fužin na otoku v strugi, in zveni železo z nakovala. Iz daljave buče zamlotko ljubljanski zvonovi, sem pa tje zagrmí tudi medlo kak topov strel z gradu v mestu.

I. prizor.

(Na njivi Maruša; France potehtava veslo, oče popravlja raztrgano mrežo, sedež na trinožniku.)

Oče: Francé, jaz skoro bom gotov.

France: Prav! Pa pripraviti grem za lov.
 (Zadene veslo na rame, se pripravi za odhod in poje.)

En — dva — tri, en — dva — tri!
 vzdigní veselo, vanj se vprí!
 kot vodomec siče čoln,
 živega srebrá je poln,
 da po njem se meče, bliska,
 in srce mi v prsih vriska.
 En — dva — tri, en — dva — tri
 ej, nad ribičem ga ni.

(Hoče po stezi k vodi.)

Maruša: (zbadljivo) Še čudo, da od doma greš!

France: Kaj ti je vendar spet, Maruša?

Maruša: In večje to, da sploh še smeš —

France: Ej, ti si pusta!

Maruša: Ljuba duša,
 zato pa ti saj nisi pust,
 in kot studenci vro iz ust
 besede ti, če govoriš
 s predivasto grofičnico.

France: (ozlovoljen) Kot z drugo vsako! Nehaj žel!

Maruša: Že prav. A eno pomni le:
 ni zlozna vsaka pot — navzgor.
 In kakor mestni — tvoj ... peskor,
 takó se ... v to vrbičnico
 je vjel že marsikteri — klin!

France: (kateremu zabavljanje preseda)

Ej, teci, neutrudni mlín!
 naj te ne motim v tem veselji —
 le jezíkáj in pridno meljí! (Odide.)

Maruša: (preteče) Ej, ne razumeš me Francé.
 (sama zase jezno) Kdo jo je klical? Proč naj gre,
 Dotlej ne bo pri nas miru ...

II. prizor.

(Oče, Maruša, Barbara.)

Barbara: (stopt iz kočje) Kaj nista šla še?

Oče: Menda ne,
 kot vidiš!

Barbara: (gleda po cesti) Gledat sem prišla,
 če vedno še ne gre gospa.
 (zase) Kje se mudi? (jo zagleda) ah! — je že tu!
 Pozdravljen!

v vodilnih krogih Monte Citorio. V teh zvezah je bil z glavnim urednikom Mussolinijevga glasila »Corriere Italiano«. Glavni urednik tega lista Filipelliju je v ponedeljek prišel Dunaj in ga naprosil, da bi mu uredništvo posodilo avtomobil za izlet v okolico Rima. Ker ni bil uredniški avtomobil na razpolago, ga je glavni urednik napotil na izposojalca avtomobilov, na lastnika garaže Tomasinija, kar se je tudi zgodilo. Avtomobil se je vrnil zelo prašen in tudi nekoliko poškodovan, kar je bilo glavnemu uredniku zelo neljubo, ker si je bil v svesti, da bo moral plačati sam stroške poprave. V resnici pa so v garaži plačali napadalci za avtomobil 5000 lir.

— Rim, 14. junija. (Izv.) »Informatore della Stampa« javlja danes, da je poslanec Matteotti nameraval zelo obširno govoriti tekmo razprave o začas-

Doumergue — predsednik republike.

— Versailles, 13. junija. (Havas) Narodna skupščina je v prvem volilnem aktu izvolila Doumergueja za predsednika republike. Painleve je dobil 309 glasov.

— Versailles, 13. junija. (Havas) Komunisti so izjavili, da bodo pri prvi volitvi kandidirali člani komune Camelinata in da bodo pozneje razmotrivali nadaljnje korake.

Ministrski predsednik Marchal, njegovi ministrski tovariši in Poincaré so ob 13.30 prispeli v Versailles. Poslanci levčarskega bloka in senatorji demokratične leve, 300 po številu, so se sestali pred otvoritvijo kongresa ter sklenili, da vzdržujejo kandidature Painleveja.

Seja narodne skupščine je bila ob 2.5 otvorjena. Sejo je otvoril predsednik senata Doumergue. Prvi je glasoval poslanec Ignace.

Komunisti so oddali svoje glasove za Camelinata.

— Pariz, 13. julija. (Izv.) Politični krogi naglašajo, da je izvolitev Doumergueja za predsednika republike splošno iznenadila vso javnost, v krogih leve pa sploh izkvala začudenje. Kljub dolgotrajnim posvetovanjem se levčarjem ni posrečilo doseči enotnega nastopa pri glasovanju. Painleve je bil sicer proglašen za uradni kandidata, toda prijatelji Doumergueja so vstopili pri tej kandidaturi. Stranke desnice niso postavile kandidata in so se zlohotno radovali nad težkim položajem svojih nasprotnikov. Desnica je oddala kompaktno svoje glasove za Doumergueja, da tako že prvi moment pokaže svoje antipatije proti Herriotu, ki se je zelo potegoval za Painleveja. Herriot je tudi izjavil, da ne sprejme mandata iz rok predsednika, ki bi bil izvoljen s pomočjo rojalistov. Če postane Herriot šef novega kabineta, še ni znano.

Prijatelji Herriota izjavljajo, da bo Herriot prevzel sestavo vlade, če mu jo poveri novi glavar republike. Nova vlada se predstavi zbornici v torek.

— Versailles, 14. junija. (Izv.) Včeraj je bil na seji kongresa v starodavni dvorani Versaillesa izvoljen senator Doumergue, dosedanjí predsednik fran-

nem proračunu ter je pripravil za sredo senzacionalen govor, v katerem je na podlagi dokazov hotel razkriti umazane stvari in korupcijo, v katero so zapletene visoke osebnosti. Razkriti je nameraval velikanske borzne špekulacije, goljufive manipulacije z vojnim materijalom, dalje podkupovanja glede sklenitve petrolejske konvencije, umazane stvari o trgovski mornarici. V teh stvarih intervirani krogi so izvedeli za njegova razkritja in so sklenili, da z vsemi sredstvi preprečijo, da ne pridejo razkritja v javnost.

— Rim, 14. junija. (Izv.) V Rimu je mobilizirana vsa fašistovska milica. Mobilizacija milice bo odredena tudi za vso državo. Vlada se boji, da ne pride do velikih izbruhov zelo razjarjenega delavstva. Včeraj je Mussolini sprejel soprogo umorjenega poslanca Matteottia v spremstvu njene sestre.

coskega senata, za predsednika francoske republike. Za Doumergueja je glasovalo 515 poslancev in senatorjev, za Painleveja 309, za komunističnega kandidata Camelinata pa 21 glasov. Za Painleveja 309, za komunističnega kandidata karteja in senatorji demokratične leve. Sejo kongresa je otvoril predsednik senata Doumergue, katero je nato vodil podpredsednik senata Martin. Za Doumergueja je glasoval ves nacionalni blok ter del karteja leve. Kongres je izvolitev sprejel z velikanskim odobravanjem. Poslanci sredine so peli marseljezo, socialisti in komunisti pa mednarodno himno. Koj po volitvi je ministrski predsednik Marchal v spremstvu šefa ceremonije izročil Doumergueu, novemu predsedniku francoske republike izvršno oblast, podpredsednik senata Martin mu je čestital v imenu senata, min. preds. Marchal v imenu vlade. Večina poslancev je Doumergueu osebno čestitala na izvolitvi. Protikandidat Painleve je objel predsednika Doumergueja in ga poljubil. Po izvršeni volitvi je versailleska posadka izstrelila 101 topovskí strel. Predsednik Doumergue se je nato odpravil v odprtem avtomobilu v Pariz. Pred Elysejem je sprejel Doumergueja vojaški oddelek in mu izkazal vojaške časti. V veliki dvorani Elyseja pa sta Doumergueja sprejela veliki mojster častne legije in vojaški poveljnik Pariza, ki sta ga oficijelno pozdravila. Koj nato se je prijavil pri Doumergueu ministrski predsednik Marchal, ki je izročil demisijsko kabineta. Doumergue je demisijsko sprejel. Danes dopoldne pokliče k sebi poslanca Herriota in mu izroči mandat za novo vlado.

(Gaston Doumergue se je rodil leta 1863. Za seboj ima dolgoletno parlamentarno in politično kariero. Leta 1891. je postal justični uradnik v koloniji. Leta 1893. pa je bil izvoljen v francosko poslansko zbornico. Leta 1902. je postal minister kolonij v kabinetu Combessa. Pozneje je prevzel trgovske resorte, nadalje prosvetno ministrstvo ter tudi ministrstvo za zunanje zadeve v različnih vladah. Doumergue je dvajseti predsednik francoske republike.)

ima eno državo in en jezik, tudi eno enotno ime jugoslovensko. Oni, kateri trde, da smo trije narodi, se motijo in pridejo končno do spoznanja o edinstvenosti Jugoslovenstva. Moramo opustiti vse, kar nas dela in moramo sprejeti vse, kar nas spaja, kar je jugoslovensko, kar bo vsakemu milo in enako drago. Zdravo edinstvo predstavlja ljubav in sloga, obenem tudi enakost. Edinstva v neenakosti ne maramo. Ne moremo dovoliti hegemonije niti srbstva, niti hrvatstva, niti slovenstva, ker bi to pomenjalo neenakost. O opozicijskem bloku pa je Ljuba Davidović izjavil, da blok še nikdar ni bil bolj enodušen kakor sedaj. (Kako je blok enodušen, je razvidno najbolje iz tega, da Davidović trdi, da smo en narod, Korošec in Radić pa pravita, da smo trije narodi. Radić sedaj izjavlja, da vstopi njegova stranka v boljševiško III. internacionalo. Ako je blok res v vsem enodušen, morata v to internacionalo vstopiti tudi dr. Korošec in Davidović s svojima strankama! Uredništvo.) Blok je nastal na temelju dveh idej: uničiti nezakonitost v državi in omogočiti bratski sporazum. Blok je v dnevih krize bil dovolj razborit in ni šel niti na levo, niti na desno. Ljuba Davidović je končno skušal dokazati, da razpolaga blok v parlamentu s 180 glasovi proti 130 sedanje vlade. Blok je želel priti na vlado, da bi tudi izvedel sam volitve, ki bi bile povsem svobodne.

VPRAŠANJE POSLANSKIH DNEVNIC.

— Beograd, 14. junija. (Izv.) Na včerajšnji seji je skupščinski administrativni odbor razpravljal o vprašanjih poslanskih dnevnic. Opozicijski blok se posebno poteguje za to, da bi poslanci prejeli izplačilo dnevnice za ves čas od odgoditve narodne skupščine pa do meseca oktobra, ko se zopet skliče zasedanje skupščine. To vprašanje včeraj ni bilo definitivno rešeno. Pred-

sednik odbora še vedno vstraja na svojem stališču, da se ne smejo izplačati dnevnice poslancem za čas, ko ničesar ne delajo. Opozicijski blok pa z vso verno zagovarja stališče, da so morali poslanci vsled odgoditve skupščine ostati brez posla in obenem tudi brez pare. Odbor je končno sklenil, da se imajo dnevnice izplačati poslancem za mesec junij. Vsak poslanec prejme 9000 dinarjev. Razlog za to je ta, da so morali nekateri poslanci zaradi važnih političnih zadev ostati še nadalje v Beogradu. O končnem izplačilu dnevnice za ostali čas bo odbor sklepal na prihodnji seji, ki se skliče za 3. ali 4. julij. Najbrže pa se to vprašanje niti ne bo rešilo, ker bo skoraj gotovo do tega časa sledil razpust narodne skupščine.

Dr. Šusteršič v Beogradu.

— Beograd, 14. junija. (Izv.) Dr. Šusteršič je bival več dni v Beogradu ter se je razgovarjal z vodilnimi politiki o nekaterih aktualnih vprašanjih, ki se tičejo Slovenije. Dr. Šusteršič sam ni vedel za prihod ljubljanskega škofa v Beograd in le slučaj je nanesel, da sta prišla oba skoraj istočasno v Beograd. Dr. Šusteršič se za škofa ni zanimal. Na merodajnih mestih je bil dr. Šusteršič prijazno sprejet. Po informacijah vašega dopisnika je prispel dr. Šusteršič v Beograd v prvi vrsti po privatnih poslih. Dr. Šusteršič je dobro izvršil vse svoje posle. Tekom svojega bivanja je posetil svoje prijatelje in ugledne politične osebnosti, predvsem ministrskega predsednika Pašiča, s katerim so

bile izmenjane misli o mnogih vprašanjih. Dr. Šusteršič je dalje posetil ministra za socialno politiko Uzunovića, ministra trgovine in industrije dr. Krizmana, ministra financ dr. Stojadinovića in, kakor smo že javili, ministra prosvete Svetozara Pribičevića. Danes ob 7. jutraj se je dr. Šusteršič vrnil v Ljubljano.

KONFERENCA MALE ANTANTE.

— Beograd, 14. junija. (Izv.) V ministrstvu zunanjih zadev je pripravljen ves material za konferenco Male antante, za katero je definitivno določen datum od 7. do 8. julija v Pragi. Kakor je infomiran vaš dopisnik, odpotuje prihodnji teden zunanji minister na Bled, da poda kralju obširno poročilo o tej konferenci. Poleg zunanjega ministra odpotuje v Prago tudi več visokih uradnikov zunanjega ministrstva, med drugimi tudi pomočnik Panta Gavrilović.

VELIKE SVEČANOSTI NARODNE ODBRANE V SKOPLJU.

— Beograd, 14. junija. (Izv.) Za pravosлавne praznike Duhova v dnevi od 15. do 17. t. m. priredi Narodna Odbrana velike nacionalne svečanosti in manifestacije v staroslavnem Skoplju. Teh svečanosti se udeležijo tudi razna kulturna in prosvetna društva, kakor tudi razne trgovske in obrtne organizacije. Iz Čačka je včeraj odpotoval v Skopje predsednik Narodne Odbrane vojvoda Stepa Stepanović.

Politične vesti.

— Shod SLS na Viču. Snoči je priredila klerikalna stranka na Viču svoj volilni shod v Društvenem domu. Udeležba na shodu je bila silno klavna in videti je, da SLS nima več tiste zaslombe med viškim prebivalstvom kakor nekdaj. Kot prvi govornik je nastopil bivši ljubljanski podžupan dr. Stanovnik, ki je takoj uvodoma pričel hvalliti delovanje svojih 21 »tigrov«, nakar je v nebesa povzdigoval Radića in njegovo politiko, naglašajoč, da je Radić dalekoviden politik, ki je sprevidel, da ne doseže ničesar, ako sedi za pečjo. Zato je odšel v Beograd, kjer je skupno s tigri skušal vreči današnji režim. Vlada, ki je uvidela, da ji prede slaba, je nato iz strahu pred »našo večino« parlament razpustila in nas poslala domov... Svoj govor je zaključil, da hoče SLS izvojevati slovenskemu narodu — avtonomijo. Kot drugi se je oglasil k besedi poslanec Kremžar. Previdno je takoj uvodoma omenil, da o trboveljskih dogodkih ne sme govoriti, da pa so vsi navzoči zborovalci o dogodku njegovega prepričanja. Ni res! se je oglasil v ozadju mogočen glas in vse je utihnilo kot orezano. Kremžar je nato v svojem nadaljnjem demagoškem govoru zmerjal vlado: »Beogradski cincarji in španski judje, to so bile psovke, ki si jih je privoščil na konto Pašiča, Pribičevića itd. Razpravljaj je tudi o zunanji politiki, naglašajoč, da nas Francija »futra« s kanoni, da bo Jugoslavija napadla Rusijo in druge bedastoče. Rekel je tudi, da se »tigrji«, tako se je samega sebi imenoval, v Beogradu niso nič zredili, kar jim očita »Jutro« in naj le njega pogledajo. (Krohot med poslušalci.) Tretji se je oglasil župnik Teodor, ki je agitiral za SLS.

— Pisarna Radićeve stranke, ki se je do sedaj nahajala v Prpičevi palači na Zrinskega trgu, se je morala izseliti, ker je Prpić baše prišel v materialne zadrege in je moral palačo prodati. Pisarna Radićeve stranke se sedaj nahaja v Marovski ulici št. 17. Novi lastnik je namreč radićevcem odpovedal lokal.

— Ker Anglija in Francija nočeta pomagati, naj pomaga sovjetska Rusija! Nedavno tega smo zabeležili, kako farba Stjepan Radić naivno hrvatsko javnost s tem, da bo sedaj Francija pomagala ustvarjati »mirotvorno in človečansko republiko«, ker so pri francoskih volitvah zmagali levčarji. Hrvatski najviki se še niso dovolj oživel v misel na francosko pomoč, ko jim Radić prezentira v svojem »Slobodnem domu« novega mogočnega zaščitnika in pomočnika v — ruskih boljševikih. V najnovejši številki svojega glasila je Radić svojim strmečim hrvatskim vernikom zaupal tole blagovest: Nova Rusija, pa to je ono isto, kar je tudi naša človečanska in republikanska Hrvatska, samo da je sovjetska Rusija mnogo večja in mnogo višje je postavljena in žarki z njenega čela padajo na vse kon-

finente. Toda kadar ta velika starejša sestra, včeraj še vsa krvava, a danes s solzami okopana, zagleda svojo sestrico Hrvatsko, čisto kakor jutranja rosa, a sijajno kakor solnce na vedrem nebu, bo ona jo dvignila, stisnila na svoje prsi, jo poljubila in vsa z njenima reka: »Rada te imam, sestrica, ker si moja, pa tudi zato, ker si bila tako srečna, da v vsem svojem trpljenju nisi morala prečiti niti ene kaplje krvi. Jaz sem mučenica in rešiteljica sveta, a ti si, vidim, moja najzvestejša družica! Da, tako je! Rusija je naša in mi smo njeni! In to se popolnoma trdi in dokaže šele z mojim odhodom v sovjetsko Rusijo.« — Pod to slovesno enunciacijo se je podpisal sam Stjepan Radić. Vprašamo, ali so v redu kolesca v glavi moža, ki tako piše? Kaj pravi k temu hrvatska inteligenca, hrvatsko meščanstvo? Ali se ne zaveda, da je točna sodba Davidovičevega lista, da je ugotavlja, da je ta mož komplet norec? Ali se bo ta hrvatska inteligenca, to hrvatsko meščanstvo še dalo nadalje voditi od moža, ki je notorično duševno bolan?

— Dr. Ivo Zuccon, veliki župan zagrebške oblasti, se je rodil 23. okt. 1868. v Medulinu pri Puli. Zucconi so iz sela Cokuni pri Vodnjanu. Ljudstvo jih imenuje še danes Cokuni in ne Zucconi, katero ime so svoj čas italijanski duhovniki svojevoljno vpisali v krstno matico. Dr. Zuccon je sin kmetijskih roditeljev. Doktorjem prava je promoviral na Dunaju leta 1894, svojo odvetniško pisarno je otvoril v Puli l. 1901. Z vso vmeno je deloval v Istri pri vseh političnih in gospodarskih poslih. Bil je občinski zastopnik v Puli in nato deželni poslanec v Poreču, od leta 1909 do 1916 je bil tudi deželni odbornik. Dr. Zuccon je izvrsten govornik in izborni branitelj pravic trepečega istrskega ljudstva. Po raznih listih. Bil je občinski zastopnik v Puli in v gospodarskih člankov. Italijani so ga čestokrat po svojih listih kruto napadali. Dne 5. decembra 1918. je bila na Narodnem domu v Puli izobešana hrvatska zastava. Vojaška oblast ga je prišla in internirala v Forano Sabino v Italiji. Ko se je vrnil v Pulo, so mu fašisti razbili stanovanje, oblast pa mu je ukazala, da naj nemudoma zapusti Pulo. V Zagrebu je dobrodošel in dr. Laginja ga je poslal k reparacijski komisiji na Dunaj. Ko se je vrnil, si je pridobil kot večja upravna moč in kot goreč Jugosloven splošne simpatije povsodi.

— Niti v Švic. Bivši italijanski ministrski predsednik Nitti, fašistom trn v peti, je odpotoval v Curih v Švic, kjer ostane 6 mesecev. Novinarjem je izjavil, da nima baš namena pečati se z notranjo politiko Italije in tudi ne z zunanjo, marveč da se bo bavil z raznimi mirovnimi vprašanji. Nima namena iti ne v Ameriko in ne na Holand-

ske, toda prihodnjo spomlad poseti Skandinavijo, kjer bo imel dva politična govora, kajti po njegovi sodbi se more govoriti v resnici o miru samo med nevtrali. Izjavil je nadalje, da je frankofil, ki zasleduje potrebo popolnega sporazuma med Italijo in Francijo in med zmagovalci ter premaganci. Niti misliti, da so izvedenci podali trdno bazo za definitivni mir.

Učestnicima invalidskega kongresa.

Na pragu osvanuča naših želja, po kojih je žudila ratna žrtva Slovenije, dočkujemo na skroman ali zato v sročni svečan način, braču delegate i zastupnike ostalih ratnih žrtava naše nam mile domovine.

Sastanak brata Slovenca sa bratom Srbom, Hrvatom, Dalmatincem te Bosancem in Hercegovcem na kongresu »Udruženja Ratnih Invalida SHS« 13.—17. juna 1924 v Ljubljani, je jedinstven stisak, u boju za domovinu okrivljenih još danas od vlasti nepriznanih ruku, on je spoj duša i misli jednako zaslužnik, od početka naše države, pa do danas, jednako kruto bližanih, ratnih žrtava Jugoslavije.

Delegati, bračo i vjerni drugovi! Imenom ratnih žrtava, članova i članica »Udruženja Vojnih Invalida SHS«, podružnice v Ljubljani, pozdravljamo Vas v svojoj kući, v srcu slovenske pokrajine, v Ljubljani. Uzvrćamo gostoljubnost, uzvrćamo Vam bratsku ljubav, koju nam neće pa bila koja sila, iz naših srca izčupati.

Dobrodošla, mila bračo! Kako smo uzbuđeni i veseli sastanka, tako jesmo tužni brzoga razstanka ali opet čutimo sreću jer živimo u dobroj veri, da Vas bračo bivanje u našoj sredini, dovede do nepokolebljivog uverenja, da v naših sreb za našu svetu i jedinstvenu stvar, kljuje bratska ljubav od ostalih ratnih žrtava Jugoslavije te da nas u život vodi samo jedna zastava u koju su bračo sa Vašom i našom krvlju utisnuta slova: — Jedna nam je domovina i jedna nam je borba za jednaki cilj; — Svi smo jednaki, nema razlike u zaslugi a ne tražimo više nego svoja prava!

Kongresisti delegati! Primili ste nalog svog članstva, zajedničko usavršite šta nije do danas usavršeno, da popravite šta je za popraviti, a koncem da usmerite pravac taktike buduću borbi za invalidska prava.

Kako iskreno Vas ljubimo bračo, tako je i sveta naša dužnost, da povedemo zajedničko sa vama ratu na kongresu, a to nas pobuđuje, da iznesemo ovdje svoje misli sa kojima kongres mora, da se bavi. Rat dviju država, rat sa više država ili svetski ratovi izniče i plodovi su državnih politika. Politika je oružje i ona je u stanju u jednoj uri ili jednom danu promišljeno pravo, a istotako promišljeno nepravo, da nagura rat drugoj u večnoju državama. Ona je tako jaka, da u najkraćem roku može mobilizirati i naoružati milijune zdravih i čilih ljudi, te tako disponsirati sa njihovim životom.

Šta je rat i koje on donasa posljedice, ne gledajući stvar samo iz nacionalnog vidika, mislimo, da bi bilo predviše ovdje posebno naglasiti ali naglasiti moramo, da je iz čovečanskih pa i mnogo drugih obzira svaki rat apsolutno nedozvoljiv. On je krivičan za narodni imetak i slobodu života, on je socijalno zlo sviju naroda. Zadnji rat donio je zlo, kojega neće moći niti ova generacija popraviti. Rat je donio težak udarac za narod tu i u inozemstvu. Nacionalna zakonodavna tijela potratnih država, sadanjih sistema, nemogu sa svojim principima za rad u pitanju sredjivanja i obezbjeđivanja svojega socijalno nisko stojećega naroda nlikao napred. Pošto je rat donio milijune a onesposobio rada istotako prilican broj neudžnih žrtava, morao je, da i poruši gospodarske ekonomske pozicije našto je nastala logična posledica, padanje i narušenje socijalnog stanja različitih naroda pod ništiku životne mogućnosti. On je otac i majka međunarodnih konvencija u prilog samo jednoj klasi o ostale prepustio je naključnoj sreći i nesreći a u prilog razpaljivanju nezadovoljstva i strasti za međusoban pokolj.

Danas nije lako nacionalnim zakonom oboriti poratni međunarodan intrigtet zainteresiranih država — (Uzrok zaplinalju pravednog rešenja invalidskog pitanja) — a to više pošto je opšta politika različitih država pošla rakovu put ne pitajudi dostojnosti političnih borba birući sebi samo skrajna sredstva za unapređivanje svojih partijskih a ne narodnih interesa.

Nismo politiki, niti za naše pitanje noćemo nikada biti, a opet moramo, poradi našega interesa točno poznavati narodni i međunarodan političan položaj jer samo on je merodavnik našeg nacionalnog pitanja. Poznavajući pravac situacije, povede nas isti na pravi put borbe, a da se ne zamerimo nikome pošto drugim slučajem bi morali na rešenje invalidskog pitanja čekati do smrti, sa kojom bi likvidirali dio narodno socijalne politike: — Invalidsko pitanje u državi SHS. Imajući stalno pred očima sva rečena fakta, ostaje nam samo dužnost rada za

Danes važna seja ministrskega sveta.

Nastop političnega zatišja v Beogradu.

— Beograd, 14. junija. (Izv.) Za danes dopoldne je po daljšem odmoru sklicana seja ministrskega sveta. Tej seji pripisujejo politični in vladni krogi veliko važnost. Na njej se imajo končno rešiti aktualna politična vprašanja, osobito imenovanje novih ministrov. Za pravoslavne praznike Duhova, ki traja že tri dni, nastane popolna politična tišina. Sigurno je, da odpotuje ministrski predsednik jutri ali v ponedeljek na Bled, kjer bo poročal Nj. Vel. kralju Aleksandru o zunanji in notranji politični situaciji. Ministrski predsednik Pašić je sklenil pozvati v vlado agilne in odločne sotrudnike, ki uživajo popolno zaupanje radikalne stranke in njekovo osebno zaupanje. Vlada je odločena z vso odločnostjo izvajati politiko nacionalnega bloka.

Teorija Ljube Davidovića o narodni enotnosti.

— Zagreb, 14. junija. (Izv.) Ljuba Davidović je v spremstvu posl. Dukana, Sečeroja in Čičevića snoči ob 20. prispel v Zagreb. Sprejem je bil zelo hladen. Zvečer je bil v dvorani zaupni sestanek Kola Davidovičevih pristašev, po večini nekdanjih zagovornikov politične srednje linije. Sestanka se je udeležilo okoli 300 oseb. Ljuba Davidović je imel daljši politični govor, v katerem je skušal ovreči načela politike nacionalnega bloka, oziroma politike ministrskega predsednika Pašiča. Naglašal je med drugim, da postaja ideja sporazuma od dne do dne močnejša, v Sumadiji se čuti narod kot Jugoslovan. Mi smo eden narod, ki naj dobí, kakor že

Pravo

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je najboljšje in v uporabi najcenejše milo na svetu. 3137/c

Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

ocialnu politiku v korist naroda — ratnih žrtava — a to je mogoče samo onda, ako ćemo razumeti održati »Udruženje Ratnih invalida SHS« doslovce izvan svakega kruga partija.

Vanpartijsko nadziranje svih partija u pitanju socialne politike za invalidske pravo je jedino oružje, kojega imademo i sa kojim možemo borbu dovesti.

Kongres ratnih žrtava ne smije propustiti prilike, a da ne prouči u cijelosti fakta političnih farza te da zaključi rad pozitivizmu a ne negaciji.

Ovo je mogoče, ako kongres razvrsti svoj rad u dva dijela.

Prvi dio, organizacija u državi SHS te drugi dio, socialna politika za pospješeno invalidskih pitanja u državi SHS.

Držeći se strogo gornjeg pravca u prvi dio unesamo naše misli.

Pravila interpretacija organizacije! Zašto je ustanovljena, komu i kako neka služba te da li može služiti kojoj drugoj svrhi nego onoj, za koju je ustanovljena.

Da li je potrebna u organizaciji jednakopravnost i sloboda (u društvenim pitanjima) sviju članova bez obzira na partijsku i vjersku pripadnost i kako se uvođi ista.

Da li neka vlada u društvu sloboda riječi i štampe za svakoga člana jednako. Uopšte, koji front opredjeljenosti mora da zauzme organizacija, ako si želi prisvojiti, imenom ratnih žrtava, koje zastupa, vrednog respekta od oblasti, antonimnih i samopopravnih tijela i javnosti uopće te da li može društvo ratnih žrtava uspijevati bez da polazi jednim vanpartijskim pravcem.

Držeći se samo socialne politike ili da si uzme pravac koje druge smjeri. To je sve šta pristoji u pitanje organizacije.

Drugo pitanje opet, može da sioni na opšti negaciji, ako se prije ne riješi i čini prvo pitanje.

Drugo pitanje je čisto socialno politično pitanje, kojeda plod mora biti — ako usmerjen dobar pravac organizacije zna izlučiti sve zapreke pa bi bile one kojeg god karaktera te ako pravedno i jednako pravno razumije braniti i suditi ratne i poratne razmere ratnih žrtava — uvođenje pravednih, po zahtjevajućih ranah, bolesti ili oduzetom tjeleu odnosno po poginulih ostalih udovica i sirota, penzije i opšte pomoći za obezbjeđenje ratnih žrtava.

Ovakim sprovođenjem dolazi ratna žrtva po svojem socialnom stanju do pravednog obezbjeđenja i kulturno — gospodarskog oslobodjenja u svojoj domovini!

To je veliko pitanje, pa ako je načelo demokracije te stroga provedba principa pravedne socialne politike, usavršava se postepeno pojedinost u detaljima u apsolutno korist ratnih žrtava bez da bi zadnje morale za tu borbu pružati pretežkih žrtava.

Osvojili smo ovaj princip i načelo, do kojega nas je doveo razum (po dugi patnji dokazano je, da naše pitanje stoji na mrtvi točki) pa tako mi danas ispovedamo slobodno naše misli braći delegatima i molimo je, da prouče na kongresu ovo pitanje, a da nas istovremeno krivo ne sude, ako smo izrekli ono, što nam je na srcu ležalo.

K koncu izpovedamo svoju ljubav do drage nam domovine Jugoslavije i cjelokupnoga naroda te sa ponosom naglašamo, da je naša krv i nacionalna svest pa i ako se lučimo po plemenu, jednaka svoj narodnoj braći i dobrim državljanom ostale pokrajine naše države. Naš životni razvoj ne gleda na djeljivost od ostalih pokrajini nje nas nikad trgnuo iz specifične svesti narodnog jedinstva za korist države i naroda. Pa tako sa obzirom na naš princip i načelo pridobivanja pravednih zakonskih prava ne smije niti može biti trećih ili drugih osoba, kojih predrazuđa bi kušala vrijetjati naš nacionalan ponos.

Ne tražimo drugo, nego razjašnjenje položaja!

To je naš pozdrav i zov delegatov na stvaran rad u vjeri, da će znati u svojoj domovini, u svojoj kući stvoriti zaključke, koji neka obrode željno čekanim plodom.

Živela nam naša mila otadžbina! Dobrodošli mili delegati i zastupnici ratnih žrtava Jugoslavije.

U imenu ratnih invalida Ljubljane i okolice, te po zaključku podružničnog odbora u Ljubljani,

Mežnarč Ivo, preds. podr. URI.

Julijska krajina.

— Iz Istre. Dne 14. junija 1914 se je vršila zadnja skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro u Lignju pri Lovranu. Zelo svečana in nepozabna je bila ta skupščina, ki se je vršila baš pred desetimi leti. Z gorkimi besedami se je spominjal »Istarska Riječ«, ki piše: Od one nepozabne skupščine se je mnogo izpremenilo. Stara Avstrija se je zrušila v prah in narodom, ki ji je tlačila skozi stoletja, so padle iz rok teške verige. Nam ne... Verige so ostale, ostala pa je med nami tudi zavest, ki jo je gojila naša Družba, ostal je spomin na one napore, ki so nas takrat vodili k uspehom, ostal nam je tudi opomin, prihajajoč od odličnega italijanskega filozofa, ki se glasi: »La morte delle lingue è la morte delle nazioni!«, kar pomeni: Ako umrje jezik, umrje tudi narod. Verni naši narodni zavesti in onemu opominu, ki smo ga čuli pred desetimi leti, hočemo storiti vse, da si ohranimo svoj lepi materni jezik, ki bo navzlic vsemu živel z nami, med nami in za nami. Živel bo, tako nam pomagal Bog! — Neki jugoslovanski natakari je bil pozvan v Opatijo v neki hotel, da nastopi takoj službo. Principal ga je opozoril, da naj se prijavi pri delavskem sindikatu. Šel je takoj tja in se priglasi dotičnemu uradniku. Uradnik je imel v ustih neprizgano cigareto. — Vedno uslužen natakari potegne iz žepa žigice »Jadranske Straže« in hoče pri-

žgati uradniku cigareto. Ta skoči pokonci, kakor besen, iztrga natakariju iz rok škaflijo z jugoslovanskimi barvami, jo potepa z nogo in zakri: V Jugosloveni ste svinje, zakaj hodite iskati dela v Italijo? Nato mu je povedal še s skrajno sirovimi izrazi, da on kot Jugosloven ne more dobiti posla v Italiji. Natakari se je moral vrniti na Sušak. Tako postopajo v Italiji z našimi ljudmi fašisti v dobi prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. — V Puli je otvoril pred kratkim svojo pisarno odvetnik dr. Pero Kirac.

— Konec Peternele slave. Prosluli vitez Peternele se je dolgo časa šopiril kot slovenski fašist po deželi. Italijanski fašistovski voditelji so ga postavljali povsod v osredje in naklonili so mu tudi službo komisarja v Kanalu. Toda mož se je slabo izkazal in sedaj so ga lepo odstavili. V Kanal je prišel drug komisar, vitez Peternele pa živi-tari sedaj kot pomožni pisar v občinskem uradu v Št. Petru na Krasu. Hitro je padla na tla in se razbila Peterneleova slava! Kar je izdajica zaslužila, to je dobil. Čaka ga še končno zaničevanje pri fašistih, ki ga vržejo od sebe, ker ga ne rabijo več.

— Predavanje o Vojnoviku v Postojni. Prof. Urbanaz-Urbani, ki se marljivo bavi z jugoslovansko literaturo, je predaval o našem jugoslovanskem pesniku Ivo Vojnoviku. Jeseni hoče predavati o Vojnoviku v Trstu. Čital je tudi del italijanskega prevoda slovečega Vojnovičevega dela »Gospodja sa sun-cokretom«. Povedal je, da prevajata to delo on in dr. Voltolina ter da izide prevod v kratkem. Drama se uprizori na to na vseh večjih gledališčih.

Prosveta.

— Opera. Gostovanje gđne. Anke Milice. Gđna. Miliceva je drugi gost iz Osijeka. Po njeni večerajšnji Violetti in nedavnem gostovanju g. Bukšeka sklepam, da stoji osijeka opera na častni višini. V zadnjem času smo slišali na našem odru razne Violette, med njimi velike, prvotne umetnice. Nehote se tedaj vsiljuje primerja: njen rezultat sicer za gđno. Milicevo ni porazen, vendar pa ona pevski in igralski ne dosega Violet, ki smo jih vajeni slišati. Njen glas se približuje bolj koloraturni su-breći kot dramatični koloraturki, kakor ga zahteva Verdijeva Violetta. V srednji legi je šibek, ozek, nekako nestanovitno plapolajoč, v višini zadirčen in vsled dinamičnega in barvnega kontrasta s srednjo lego presenetljiv. Ni me motilo sicer lahno distoniranje, pač pa nejasna, ležerna izgovarjavanja. Na račun treme gre njeno, vsaj v začetku, nesigurno igranje. Figura je simpatična, v toaletnem oziru celo razkošna. V splošnem je gđna. Miliceva dokaj prijetnih kakovosti sicer ne veliko grško kolaturno spretnostjo, mladostnega karakterja, ki se ume razgreti in razživiti dosežajoč v teku svojega ustvarjanja znatne uspehe. Publika je pevsko simpatično pozdravljala. O ostalih solistih previdno molčim. »Traviata« je potekla še dosti animirano, toda čutili je, da se rapidno bližamo koncu sezone. —

— Iz krogov gledaliških abonementov nam o tej predstavi pišejo: Snovna predstava se je občinstvu nudila v taki zasedbi, da je škandal. Predstava bi morda, pravimo, morala ustrezala kakšni »šmiri«, v sramoto pa je — Narodnemu gledališču. Ali res misli gledališka uprava, da sme nuditi abonementom vse, prav vse? Zadnji čas je že, da se na pravi konec razvadi, da se nekatere predstave dajejo v obliki, ki bi bile v sramoto celo vsakemu diletantskemu odru.

— »Pikovana dama«. V nedeljo 15. t. m. se vrši zadnja operna predstava v tej gledališki sezoni in sicer se poje »Pikova dama«. Vlogo Lize poje v nedeljo ga. Lewandovska, ki se ta večer poslavja od našega odra. Ga. Lewandovska je bila več sezon članica našega Narodnega gledališča ter sodelovala pri njem z izredno ljubeznijo in vestnostjo ter je vse zaupane vlog vlog kreirala s pravim umetniškim čustvovanjem. — Gospej umetnici, ki se ta večer poslavja od našega odra, želimo v bodočnosti mnogo umetniških uspehov. Vse ostale vloge so v isti zasedbi kakor pri premijeri. Predstava se vrši kot izven ter je njen začetek ob pol 20.

— Zadnja abonentna predstava v sezoni 1923/24. Danes zvečer se poje za red B opera »Carjeva nevesta«. Vlogo Vasilija Sobakina poje pri nocojšnji predstavi g. Zupan, in to vsled tega, ker je zaposlen gosp. Betetto pri prireditvi na korist celjskega mestnega gledališča v Celju. S to predstavo je odigral celotni, tako operni, kakor tudi dramski repertoar, ter je vsak abonent dobil 20 opernih in 20 dramskih predstav, to je 40 predstav v sezoni, kakor je bil gledališki abonent razpisal. Nov poziv za abonma v sezoni 1924/25 gledališka uprava v kratkem razpiše.

— Odhod ge. Lewandovske. Jutri zvečer pojejo v opernem gledališču Čajkovskega »Pikovo damo«, pri kateri nastopi ga. Lewandovska poslednjič. Ga. Lewandovska se je namreč odločila, da nadaljuje pevsko študije in potuje v to svrhu v Milan na tamonjski konservatorij. Pri nas je nastopala skozi tri sezone ter pela v glavnih vlogah Daliborja, Evangelinika, Cavalierije Rusticane, Prodane neveste, Jenufe, Čarostrelca, Aide, Pikove dame, Psoglavca in Gorenjskega slavka; v vseh je žela velike umetniške uspehe. Ga. Lewandovska si je osvojila z izdatnim svojim materijalom, s svojimi izvirnimi kreacijami ter z dramatičnim glasom velike simpatije ljubljanskega občinstva. V mestni družbi pa je odlična poljska dama uživala veliko upoštevanje. V umetniškem oziru je popolnoma zadovoljila. Vloga je študirala vestno, njena posebna moč leži v dramatič. Ni dvoma, da se v Milanu lahko zelo izpopolni. Prijubljani pevki želimo na nadaljni umetniški poti najboljši!

Morebiti se ji po dovršenih študijah zahoče Ljubljane in gostuje enkrat v ljubljanskem opernem gledališču.

— RAZSTAVA RUSKE KNJIGE IN GRAFIKE. Reprodukcijske slik Tretjakovske galerije v Moskvi so prispele in bodo jutri že razstavljene. Vseh slik je 75. Poleg teh je došlo tudi 15 velikih slik ruskih mest. Priporočamo našemu občinstvu številčen poset te zanimive razstave. Vstopnina je 3 Din. — Razstava ostane otvorena samo še do torka zvečer. Vsakdo, ki se za stvar zanima, naj se požuri! Kje so naše šole?

— Gledališka turneja. Skupina članov narodnega gledališča v Ljubljani priredi tekom ljubljanskih gledaliških počitnic umetniško turnejo po vseh večjih krajih kraji Slovenije. Turneja prične v ponedeljek 16. tm. ter se bode igralo »Vrag«. »Tat« in »V Ljubljano jo dajmo«. Režiser gosp. Milan Skrbinšek. Ob tej priliki je vodstvo turnee izdalo gledališki list s popisom iger in slikami nekaterih igralcev.

PROSLAVA STOLETNICE BRANKA RADIČEVIČA.

»Matica Srpska« in »Srpska književna zadruga« objavljata tale splošni program svečanosti stoletnice rojstva Branka Radičevića v Sremskih Karlovcih: Ob 9. dopoldne parastos v saborni cerkvi, ob 10. svečana akademija v gimnazijski dvorani. Akademijo otvori predsednik srpske književne zadruge S. R. Stojković. Slavnostna govornika sta predsednik »Matice Srpske« R. Vrhovac in vseučiliški profesor Pavle Popović. Nato govore predstavitelji znanstvenih, književnih in kulturnih ustanov in društev. Ob pol 13. slavnostno kosilo v dvorcu patrijarha za valjene goste, v Narodnem domu in v bogoslovnem seminarju skupen obed za vse ostale goste.

Ob pol 15. dopoldne izlet na Stražilovo v svečanem sprevodu. Na pesnikovem grobu spominška slavnost. Slavnostni govor ima tajnik Srpske književne zadruge dr. Vlado Čorović. Po svečanosti sokolska akademija.

Ob 21. zvečer v gimnazijski dvorani svečan koncert z izbranim programom. Dne 23. junija ob 10. dopoldne v Matici Srpski v Novem Sadu konferenca zastopnikov naučnih, književnih in kulturnih društev. Predmet posvetovanja: Skupen program in razdelitev dela.

Pri proslavi sodelujejo pevska društva: Glasbena Matica iz Ljubljane, »Lisinski« iz Zagreba, »Obilič« iz Beograda. Muzičko društvo iz Sremskih Karlovcv. Sokolstvo sodeluje z društvom iz Bačke in beogradska sokolska župa. Vsi udeleženci, ki se prijavijo Srpski književni zadrugi v Beogradu, Kralja Milana 75 ali Matici Srpski v Novem Sadu, dobe legitimacijo za vožnjo po železnica proti 75% popustu. Oni, ki te legitimacije ne dobe, lahko potujejo za polovično ceno. Vozni listek, ki ga kupijo na postaji do Karlovcv, velja tudi za povratek, ako jim pripravi lajni odbor v Karlovcih izda potrdilo, da so res udeležili slavnosti. — Predsedništvo »Srpske književne zadruge« in »Matice srpske«.

Na te mislim,

Mirim čokolada!

3327

Glasbeni vestnik.

— Občni zbor Filharmonične družbe v Ljubljani se vrši kakor je bilo že javljeno v ponedeljek, dne 16. tm. ob 20 zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice. Dnevni red običajen. K obilni udeležbi vabi članstvo — odbor.

— Glasbena Matica v Ljubljani ima letošnji 53. letni občni zbor v ponedeljek 7. julija ob 20. zvečer v društvenih prostorih. Dnevni red sledeči: 1.) Otvoritev občnega zbora. 2.) Poročilo tajnika. 3.) Poročilo blagajnika. 4.) Poročilo o delovanju podružnic Glasbene Matice. 5.) Samostojni predlogi in 6.) Slučajnosti. Odbor vabi članstvo, da se tega občnega zbora v obilnem številu udeleži.

— Promenadni koncert godbe Dravske div. obl. v »Zvezdi« v soboto 14. tm. ob 17. kapelnik dr. Jos. Čerin. Spored: 1.) Kovačik: Češki prapor, marš. 2.) Rendla: Veseli trenutci. 3.) Čajkovski: Romanca. 4.) Wagner: Žalobna glasba ob Siegfriedovi smrti iz muzik. drame »Božji somrak«. 5.) Lincke: Luna-overture. 6.) Panor: Slovenski svet. 7.) Tučik: Dežela sanj, valček.

— Pevsko društvo Zvon v šmartnem pri Litiji slavi letos 13. julija svojo 35. letnico. Bratska pevska društva, ki še niso prijavila svoje udeležbe, prosimo, da to čimprej store, da zamoremo izvršiti tozadnevne predpriprave. Polovična vožnja Vam bode gotovo olajšala obisk prijaznega šmartna, priznana gostoljubnost šmarnskih »Zvonašev«, ki se že vestno pripravljajo na imenovano slavlje, Vam pa gotovo ostane v najprijetnejšem spominu. Sigurnega odziva pričakuje odbor.

Zobna pasta in ustna voda

-- Per-Hydrine --

delata zobe lepo bele in najboljše desinficirata ustno votlino ter za-
branujeta bolečine v grlu.

Zahtevajte povsod samo Per-Hydrine
iz kemične tvornice

4047

Mr. Ph. Kolář

Ljubljana VII., Zibertova 227

Sokolstvo.

SPOMINSKE LISTINE K VZIDAVI SPOMINSKIH KAMNOV NA TABORU.

Vzidani spominski kamni za Sokolski dom Tabor, poslani od glavnih sokolskih žup iz Beograda, Zagreba in Sarajeva, kakor tudi kamen neodrešenih Sokolov izpod Nanosa bodo hranili v sebi mnogo zanimivih in značilnih dokumentov, pisanih na pergamentnem papirju. Kratka posvetila so se shranila v železne kapsule, ki se položijo v nalašč za to izklesane dolbine. Beogradska župa Dušan Silni je položila kratko spominsko posvetilo, katerega vsebino smo že priobčili v svojem poročilu o taborških slavnostih povodom svečanosti vzidave spominskih kamnov na binkoštni ponedeljek. Razna sokolska društva in župne so poslale obširne pozdrave in spominske listine. Najbolj interesantna in umetniško lepo izdelana je spomenica Sokola v Mostah pri Ljubljani, ki je pisana s prav umetniškimi inicijalkami in črkami na pergamentnem papirju in se jasno vidi strem-ljenje moččanskega Sokola, ki želi Taboru napredek in razvoj v polnem razmahu. Umemno je, da Sokol I. ne bo mogel vseh došlih spomenic in pozdravov shraniti v spominske kamne, marveč jih bo zvesto in skrbno hranil kot dokument sokolskega bratstva in edinstva v svojem arhivu.

SOKOLSKA ŽUPA LJUBLJANA I.

Je pri slavnosti vzidavi po svojem starosti dr. V. Krejčemu poslala spomenico tebe vsebine:

»Sokolski dom na Taboru je bil zidan in dozidan v znamenju globoke ljubezni do kolske misli in jugoslovanskega naroda, z in domovine, z naporim delom in vztrajnostjo ter smelim pogumom, ki se zanaša na nevarljivo moč z vzgojo pridobljenih sokolskih lastnosti.

Vrline, ki poveljujejo gradbo, bodo prešle na one, ki se bodo vzgajali pod to streho, na sokolske borce bližnje in daljne okolice.

Vrline, pridobljene pod to streho bodo prehajale v najširše plasti našega naroda ter bodo polnile srca z ljubeznijo do sokolske misli in jugoslovanskega naroda, z medsebojno ljubeznijo ter bratsko strpljivostjo. Dom sokolski bo dom dela, naporena in neprekinjenega, v katerem se boste vzgajali vztrajnost in pogum, se boste krepili zdravlje in se bodo utrjevale vse one plemenite lastnosti, ki so po sokolski misli potrebne narodu, da živi in zmaga. Zmaga naroda pa je končni cilj zgradbe. Zdravo!«

SPOMINSKI LISTI SOKOLA MOSTE.

Na trdem pergamentu je pisan spominski list Sokola Moste, ki se glasi: »Se poznim pokolenjem bodi Dom Sokola I. na Taboru živ spomenik in pričča sokolske vztrajnosti, kot skala neomahljive volje in delavnosti, ki se ne strašite niti največjih zaprek. Naj bo ta dom vir čiste in plemenite edinstvenosti jugoslovanske nacionalne in sokolske ideje in naj nam vsem, narodu in državi zraste v njem nova zavedna in krepka sokolska generacija in v to Vam kličemo: Pomož Bog! Zdravo!«

Moste, 9. junija 1924.

(Podpisi: Ivan Remžgar, Ivan Plesnar, F. Kotnik, Pehar Jancz.)

POZDRAV PREDNJAŠKEGA ZBORA SOKOLA I.

Tabor! Seme, vsejano v tem domu — svetilišču sokolske misli, naj rodi tisočero sadov za naš narod in državo! Vredni, močni možje in žene naj ga varujejo na vek pred vidnimi in nevidnimi sovragi in vodijo v njem izbrano sokolsko družino vztrajno in z vso ljubeznijo navzgor k sokolskim ciljem!

Tabor! Kuj nam krepka, lepa in zdrava telesa, pa tudi krepke, čiste in značajne duše, izklesaj iz nas in naših potomcev prave Sokole, borce za narod in domovino!

Ljubljana, 9. junija 1924, dan slavnostnega vzidanja spominskih kamnov. Prednjaški zbor Sokola I. Ljubljana: Anuška Cigojeva, načelnica, Mica Kržetova, Vera Pogačnik, Mara Fabjan, Iva Remica, Ivan Prosenec, načelnik, Nande Svetlič, Ivan Česen, Jože Zabajk, Dušan Podgornik, Tone Gorjanc, Jože Gorjanc, Franjo Vrečar, Oton Zupan.

ORJUNA IN TABOR.

K svečanosti vzidave spominskih kamnov na Taboru dne 9. t. m. je odposlala »Orjuna« šestlaskovski deputacijo, ki je obenem izročila kratko pozdravno spomenico, kateri so bile priložene lep slike treh taborovskih žrtv: Stanka Žnidaršiča, Franceta Slajpaha in žarka Boltavzarja. Spomenica med drugim čli Taboru:

»Stoj vekomaj trdno, hram vzvišene sokolske misli! Naj izide iz Tebe vojska, ne plašča se smrti, da jih osveti z zmago ideje!«

V arhivu Sokola I. bodo še shranjeni ostali pozdravi in spominski listi, ki se krijejo z vsebino tu priobčenih.

★ ★ ★

— Otvoritev Sok. doma v Železnikih. Dne 6. julija t. l. bo za naš trg in celo Selško dolino pomemben dan: Vršila se bo slavnostna otvoritev Sokolskega doma. Pripravljamo se na to slavnost z vso naglico že meseca. Če nam bo vreme milo, naša dolina ni še videla kaj takega. Prijavljenih je že mnogo gostov iz naše in neodrešene domovine. Naši rojaki-Železnikarji, živeči srom naše domovine, se odzovejo polnoštevno. Vidi se, da krli ni voda! Kličemo tem potom i vse one, ki o slavnosti še niste vedeli ter vas vabimo, da prihitite ta dan med nas in verjemite nam, da vam ne bo žal. Nudili vam bomo vsega: videli bodele na stotine telovadcev, poslušali izvrstno godbo in petje, občudovali razstav domatih izdelkov, izletite lahko na bližnji Ratitovec, Blegaj in druge gore, okrasimo vas s pravim planinskim cvetjem, lačne nasitimo, željne napojimo, obdarimo vas, če ste rojeni pod srečno zvezdo, s krasnimi dobroti itd. — Za oddaljene goste čakali bodo v Skofjiloki avtomobili. Ker pa bo naval velik, svetujemo

našim rojakom-Železnikarjem v tujini, da pridejo domov že na predvečer. Vspored je na predvečer ob 21. obhod po trgu. 6. julija ob 10. skupna za popoldanski nastop, ob trideštri 11. obhod — zbirališče na telovadišču. Po obhodu slavnostna otvoritev doma. Ob 15. javna telovadba. Po telovadbi ljudska veselica s plesom na vrtu br. Mera. Sodeluje godba ljubljanske opere. Zdravo in na svidenje!

— Zlet Sokolskega okrožja Ljubljana II se vrši v Ljubljani v nedeljo 15. junija pri bratskem društvu Sokol Ljubljana II na letnem telovadišču v Prulah (Sredina) s sledečim sporedom: Dopoldne ob 8. uri skupne za nastop, popoldne ob 3. uri javna telovadba s nastopnimi točkami: 1. proste vaje moške in ženske dece, 2. moškega naraščaja, 3. ženskega naraščaja in 4. prosta telovadba članic, 5. vaje na orodju, 6. posebne nastop dece društva Št. Vid, 7. posebne proste vaje društva Št. Vid, 8. vaje članic s kiji, 9. proste vaje naraščaja Sokola II in 10. proste vaje članov. Po telovadbi na istem kraju veselica. Sodeluje godba dravske divizije. Obenem otvoritev letnega telovadišča Sokola Ljubljana II. K obilni udeležbi vabi odbor.

Danes, v nedeljo, ob 3. popoldne

vsil na telovadbo in veselico

SOKOLA II. na telovadišču na Prulah!

Turistika in sport.

V olimpijskem stadionu.

Pri končni tekni med Urugvajem in Švico se je pokazalo, da je olimpijski stadion v Colombesu pri Parizu premajhen. Sicer ima prostora za 60.000 gledalcev, toda končna tekma se je igrala pri zaprtih blagajnah, kajti že eno uro pred začetkom so jih morali zapreti: stadion je bil poln in na vstopninah se je plačalo nad pol milijona frankov.

Nikdar še ni bila Francija videla tako številne, tako živahne, a tudi tako sportne množice. Pogled na stadion se ne da popisati: iz množice je valovalo vzklikanje moških in reški kriki žensk, potem pa, ko so bili napeti trenutki igre, je vladala težka tišina nad pestrim narodom. Šestdeset-tisoč parov oči je sledilo usnjeti žogi, ki je rezala travo ali pa črtala dolge krivulje v zrak in vsak čas je šestdesettisoč ust vzklikalo ob in ah iz obupa ali upa, in kilci so odmevali od ene tribune do druge.

Potem pa, ko so urugvajski umetniki zmagali, so prišle v rešnici ganljive minute. Moštvo se je postavilo poleg droga, na katerem so razobesili urugvajsko zastavo in v popolni tišini so zaigrali državno himno. Ko je izzvenela zadnja nota, se je dvignil urnebesni kilc iz vseh stopnišč stadiona, na katerih se je nahajala razveta množica. To je bila ura zmaganosti za Urugvaj, ura slavnostnega defiliranja po areni vzdolž tribun. Blazno žarečih oči so korakali omahovaje, kot bi bili v ometil in koder so hodili mimo, so vzklili ki vstajali kot val morja, ki buta ob skalo. Vse narod je bil pokonci, tulil, kričal, se smejal, mahal z rokami, robel, zastavicami, jim metil cvetke in ogromne šopke s traki v urugvajskih barvah.

★ ★ ★

OLIMPIJADA V PARIZU.

Komunike francoskega olimpijskega komiteja ugotavlja, da so znašali dosežani dohodki olimpijskih iger 2.273.095 frankov. V to vsoto pa še niso všeti dohodki zadnjih dni v znesku 516.575 frankov.

V celem nastopi pri olimpijskih igrah 45 narodov in sicer 6 pri konjskem polju, pri streljanju na tarčo 28, pri lovskem streljanju 19, v mečevanju 26, v lahki atletiki 42, v grško-rimski rokoborbi 24, v prosti rokoborbi 15, v modernem petoboju 12, v veslanju 16, v plavanju 26, v lawu-tenisu 28, v boksu 29, v gimnastiki 13, v tekmovalju z jadralnicami 16, v dviganju utežev 14, v jahalnih igrah 13, v kolesarskih dirkah 16 narodov. Niso pa dosedaj še pripele vse prijave.

★ ★ ★

— Lovci! Udeleženci nedeljskega popoldanskega tekmovalnega streljanja na bežečega zajca naj prinesejo s seboj puško za šibce. Najbolj se smejo uporabljati le na strelskih kupljeni. — Po končani tekmi se stanele in predavanju v steklenem salonu na glavnem kolodvoru. — SLD.

— Opera proti dram! V torek, 17. tm. igrajo solisti opere nogometno tekmo proti solistom drame v sledeči originalni sestavi: Opera: Betetto, Kovač, Zathay, Kogoj, Zupan, Popov, Mohorič, Debevec, Banovec, Pugalj, Šubelj. Rezerve: Štenc, Ovečič. Drama: Danilo, Terčič, Jerman, Plut, Sancin, Jan, Lipah, Kralj, Bertok, Smerkolj, Medven. Rezerve: šest. Sodnik predsednik nogometne sekcije S. K. Ilirije g. Inšpektor Negovetič. Od 17. dalje sodeluje na igrišču S. K. Ilirije orkester Dravske divizije pod osebnim vodstvom kapelnika g. dr. Čerina. Tekma se prične točno ob 18. popoldne. Predprodaja vstopnic J. Gorec, Dunajska cesta. Ker je dobilek namenjen skladu za Berštnik-Verovski spomenik, pričakujemo obilne udeležbe.

— Planincem in izletnikom! V nedeljo dne 15. tm. se odpre letna sezona v koči na Veliki Planini. Koča bo dobro preokrenjena z jestrinami, plačo ter fotografiranimi razglednicami. — Nadalje se odpre v nedeljo dne 15. tm. Orožnava in Malnerjeva koča na Črni Prsti. Orožnava koča bo imela vso okrasbo kakor lansko leto, Malnerjeva bo pa le za silo okrasovana. — Čolpova koča na Koprskem sedlu je odprta od 7. tm. V koči je nova okrasba. — Brv (mostič) čez Savico pri Zlatorogu je dograjena in pot čez Komarčo je na novo in dobro popravljena. Osrednji odbor SPD.

— Odločilna tekma za nogometno prvenstvo Slovenije se vrši v nedeljo 15. t. m. ob 18. uri na sportnem prostoru Ilirije. Za odločilno tekmo sta se kvalifikovala S. K. Ilirija kot prvak ljubljanskega okrožja ter S. K. Maribor kot prvak mariborskega okrožja, medtem ko je celjski prvak S. K. Celje izpadel iz konkurence, ker je podlegel v semifinalu Mariboru z 0 : 6. Dosedanji prvak Slovenije je od leta 1919, nepretrgoma S. K. Ilirija. Po zadnjih rezultatih Maribor Ilirija letos ne more biti vsprej sigurne zmago. Proti Celju je dosegla Ilirija n. pr. skoro enak rezultat 7 : 1 in v Jadran, ki je igral prvenstveno tekmo z Ilirijo 3 : 3, je podlegel Mariboru z 2 : 4, celovski Atletiki so bili premagani od Maribora s 4 : 1. — Predprijavi vstopnice se se vrši v trgovini J. Gorec. Proste in znižane vstopnice članstva za to tekmo ne veljajo. — Znižane vstopnice za dijake in vojakke po Din 8.— se izdajajo samo v predprodaji.

— Kolesarska dirka leta 1893. V tem letu sponzorji se Hrvatsko-Slovenski kolesarski Savez priredili je dne 8. septembra 1893 na progi Zagreb-Zidani Most-Celje-Ljubljana prvenstveno dirko, pri kateri je bil zmago-

valec g. Viktor Bohinec, član kluba slov. biciklistov Ljubljana. Ustanovitev tega Saveza je bila takrat od strani oblasti onemogočena. V nedeljo dne 15. junija t. l. se vrši toraj po 31 letih zopet dirka po isti progi, katero priredi takoj po prevratu osnujejo se Jugoslovanski kolesarski Savez.

— III. izbirna kolesarska dirka za Olimpijado, Jugoslov. kolesarski Savez nam brojavlja, da se vrši start ob vsakem vremenu in nepreklicno v nedeljo 15. tm. ob 4. uri zjutraj v Zagrebu Dirkalna proga Zagreb-Zidani Most-Celje-Ljubljana znaša km 185 toraj približno toliko, kot dirkalna proga na Olimpijadi (183 km). Pri tej izbirni tekmi tekmuje približno 10 najboljših dirkačev Jugoslavije, vsled česar je pričakovati najostrejšega boja. Izmed dirkačev iz Zagreba bodo startali Dukanović, prvak Jugoslavije, Šostarko, Sović, Truban, Kranjc. Iz Slovenije Solar, Goltes, od kolesarske Ilirije, Kozmatin S. K. Primorje in Prošek S. K. Danica. Ob ugodnem vremenu je toraj pričakovati na cilju na Dunajski cesti pri km 1200 prve dirkače po 10 uri dopoldne. Rezultati med dirko, in sicer pasiranje dirkačev v Zidanem mostu in Celju bodo razvidni v kavarni Zvezda, Emona, pri Sionu in pred pošto. Ker bo dirka odločilnega pomena za izbiro tekmovalcev za Olimpijado, bodo imelo občinstvo izredni užitek ter bodo ob cilju postavljeni stoli na razpolago občinstvu.

— Klub kolesarjev in motociklistov Ilirija, Obvezni sestanek vseh kolesarjev kluba v nedeljo 15. tm. ob 9. uri pred klubovim lokalom, na to skupni odhod na cilj III. izbirne dirke za Olimpijado. Zajedno se vabijo vsi kolesarji klubov v Sloveniji k temu sestanku.

Občinske volitve na Viču.

Jutri, v nedeljo, 15. t. m., se vrše na Viču pri Ljubljani občinske volitve. Volilna agitacija je živahna. Klerikalci so gospodovali v občini in se opirali po svoji potrebi na komuniste ter delali občinski skozni tri leta škodo na škodo. Ti ljudje spoštujejo in uvažujejo v prvi vrsti svoje zasebne zadeve, gospodarska vprašanja in vse druge stvari, ki so življenjskega pomena in napredka za občino, lahko čakajo. Ako se je kaj izvršilo, kar ima vrednost za bodočnost občine, se je izvršilo le na pritisk naprednjakov. Za volitve nastopajo tri stranke: klerikalna, napredna gospodarska stranka in delavska stranka. Med temi je resna stranka, ki hoče v resnici delati v blagor občine, samo napredna gospodarska stranka. Na njeni listi so kandidati, ki so sposobni in ki imajo dobro voljo za delo. Zastopniki vseh stanov so med njimi kandidati, poštenjaki, katere naj izvolijo jutri zavedni volilci v občinski zastop, da bodo interesi vseh tam najboljše varovali. Vse napredne stranke v občini so se združile v eno skupino. Zato pa je tudi dolžnost vseh pristavev, da agitirajo, da poidejo sami voliti vsi, do zadnjega moža, in da pripravijo tudi omahljivce in pristave drugih strank do tega, da bodo volili za napredno gospodarsko stranko, ki je edino zmožna, da bo naš Vič čisto zastopala in delala v njegovo korist in napredek. Čujemo, da klerikalci obdelujejo posebno upokojece, katerim je pokojnina res škandalozno odmerjena. Krivi so na tem kakor na marsičem drugem oni, ki delajo krize v državi in se ogibajo plodonosnega dela. Korošec in tovariši nosijo krivdo tudi glede upokojecev! Upokojevcem se bo pomagalo, toda od klerikalcev nimajo pričakovati nobene pomoči. Ako bi se uresničila klerikalna avtonomija, potem bi upokojevcem morda izgubili še to, kar imajo! Zato pa vsi, ki hočejo dobro sebi in občini, na volišče za napredno gospodarsko stranko! Ako zmagata, bo to v čast Viču in občina bo lahko vscvetela in se lepo razvijala.

— Odgovor na klerikalni shod. Klerikalci so priredili v petek zvečer na Viču v velikim pompom sklicani shod, na katerega je prišlo približno 100 ljudi, med katerimi pa je bilo veliko pristavev drugih strank. Kot glavna občinska govornika sta nastopila Stanovnik in Kremžar, katerima je takoj ob prihodu skočilo srce v hlače in sta izjavila, da o trboveljskih dogodkih ne smeata govoriti. Glede vzklika govornika, da smo si o tem vel edini, se nam ne zdi več vredno odgovorjati, ker je eden izmed navzočih poslušalec sam to zanikal. Glede trboveljskih dogodkov samih se bo pa vedela Orjuna na braniti na infamne izpade klerikalcev in njegovih glasil brez nas. Očitajo nam združitev naprednih elementov za občinske volitve. Vidi se pač, da so radi tega opravljeno v strahu in se boje zmagati naprednjakov na Viču. Laž je, kar trdijo glede oviranja dela v občinskem zastopu od strani naprednjakov, ker smo vsi naprednjaki v občinskem odboru vedno glasovali za vse pametne predloge, če tudi so prišli od klerikalcev. Ravnotako smo sodelovali pri vseh ubožnih akcijah (božičnici itd.) Čudno se nam zdi, kako se drznejo klerikalci zavračati naše trditve o njihovi ljubavi pred volitvami. Ali je večji jezuitizem sploh mogoč? Mar niste res obetali volilcem nebesa na zemlji, ako volijo vaše kandidate. Kaj ste obljubovali za časa volitev v Narodno skupščino? Kaj je storilo Vaših 21 poslancev za Slovenijo tekem 1 leta? Ravnotako je vaše gospodarstvo in vaše obljube po občinah Kar se tiče glede denarja, ki je v občinski blagajni in poravnave občinskega dolga, vam bodi povedano, da je denar bil že poprej pravljen za to in je bila le vaša dolžnost poravnati dolg. Saj niste dolga poravnali iz vaših žepov, ampak s občinskim denarjem. Čemu slepomislite z meščansko šolo. Ali se spominjate sklope v prvi občinski seji? Kdo

je kriv, da še do danes nimamo drugega načrta in ni bil predložen pri občinski seji? Gospod župan zasluži pač sam očiščeno carja, katerega uporabljajo klerikalci o naših južnih bratih. Nikdar nismo bili naprednjaki proti izobrazbi ljudstva, ker se dobro zavedamo, da edino na ta način bo ljudstvo spoznalo vso klerikalno hudobijo in laž, s katero jih ti plačuje držijo v temi. Kdo se vedno bori proti napredku? Klerikalci in njihove oprede so bili, so in bodo vedno proti vsakemu napredku. Glede vodstva je bilo sklenjeno že pred 8 meseci v obč. seji, da ima župan napraviti det. načrte in jih deputacija nese na mestni magistrat k vod. ravnatelju, katerega sklepa pa gosp. župan do danes še ni izvršil! O zadevi g. Kosovec se nam ne zdi več vredno pisati, saj je župnik itak znano, kako debel akt leži na županstvu! Izvijate se, klerikalni hinavci, da imate glede obrtnikov čisto vest. Spomnite se na slučaj, ko je zelo ugledna oseba vašega kluba oblekla najumazanejšo obleko, kot kak capin ter poplaval žgane pljave v družbi najbolj znanih pijancev v nekem zakotnem lokal. Dotičnik ima gotovo sam še v spominu, kako je po krokanju zasledoval malega branjca, da bi ga zasačil pri prekoračenju obrtnega reda. Pripominjamo, da je vse, kar se je dobrega storilo v občini, prišlo po inelativni naprednjakov! Isto velja tudi o smirljivem jarku pri Slamiču. Nasipanje cest je bilo izvršeno po inicijativni naprednjakov. Gospodje, nikar se lišpati s pavovim perjem, ker to hitro odpade! Volilce pa opozarjamo ponovno, da samo malo pogledajo v zgodovino klerikalne stranke in klerikalnih obljub ter smo prepričani, da ne bo mogel potem noben pošten volilec več glasovati za klerikalno listo, ampak bo vsak, ki mu je na srcu res napredek in dobrobit občanov, vrzel kroglice v drugo skrinjico, kjer so zastopani vsi stanovi od najnižjega delavca do obrtnika in posestnika! Zatorej vsi na volišče za zmago napredne misli v naši občini! Živel napredni Vič, dol s klerikalno demagogijo!

Vičani – volilci!

V nedeljo vsi na volišče za zmago »Napredne gospodarske stranke!«
Naša skrinjica je druga!

— Kandidati združene Napredne gospodarske stranke so: Andrej Knez, Viktor Jelčnik, Josip Lojk, Slavko Novak, Pavel Borštnik, Franc Jurman, Pavel Smerkoj, Matej Oblak, Janez Osredkar, Franc Ažman, Milko Krapič, Vinko Zorec, Alojzij Čeh, Ivan Knez, Valentin Kobav, Ivan Ažman, Franc Boltežar, Janko Svetlin, Vinko Mesarič, Josip Vidmar, Martin Mezek, Josip Pahor, Filip Kosec, Anton Justin, Josip Sotler, Josip Detiček, Kristijan Kacafura, Franc Vilempart, Franc Tome, Tomo Vojnovič, Josip Zavašnik, Benjamin Salnič, Bruno Borštnik, Anton Kušar, Franc Marinič, Anton Felician, Jurij Velkavrh, Srečko Štant, Frano Novak, Jakob Traun, Aleksander Valjavec, Ivan Babšek, Ivan Gaspersin, Ivan Milič, Aleš Lupman, Mihael Vizjak, Franc Glavnik, Rado Sturm, Josip Suligoj, Anton Mancini, Franc Gorečan, Anton Komel, Franjo Sever, Ivan Hartman, Josip Jekelj, Edvard Novak, Oton Kržič, Franc Tešar, Ivan Butinar, Mirko Novak, Anton Škerlj, Miha Nčemer, Ivan Horvat, Franc Osredkar, Franc Strohsak, Josip Brodnik.

Starši

oblečajo sebe in svoje otroke najbolje in najceneje v konfekcijski trgovini

Fran Lukič,

Ljubljana, Pred škočijo 19

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 14. junija 1924.

Poglavje o izdajalstvu in izdajalcih.

»Kakor izvemo, bo vlada odkapla nekaj tisoč izvodov raznih del dr. Pivka, kjer poroča o svojih raznih izdajalstvih nad Avstrijo.«
»Slovenec«, v 12. junija t. l.

Naši klerikalci niso nikdar imeli pravega narodnega čustva, ker bi se sicer nikdar ne mogli tako navduševati za Avstrijo, kakor so se. Saj je znano, da so bili tako slepo udani Avstriji in habsburškemu vladarskemu domu, da so tej lakajski udanosti podrejevali celo ljubezen do svojega ljudstva in rodne svoje zemlje. V takšnem razpoloženju seveda niso nikdar razumeli in poznali onega vzvišenega čustva, ki ga narekuje prava domovinska ljubezen, in katerega izraz je žrtvovanje življenja, ako treba, za blagor domovine in naroda. Ker so poznali samo slepo in robsko udanost do dunajskih nemških mogotcev, so seveda smatrali vsako zares nar. delovanje, ki ni bilo po volji dunajski vladi, za izdajalstvo, žrtvovanje posamnikov za narodno stvar pa za zločin. Zato so dolga desetletja proglašali vsakogar, ki je bil spoznavalec vseslovenske ideje in ki je skušal to idejo popularizirati tudi med Slovenci, za izdajalca. Prav tako so bili klerikalci vlezidajalci tudi tisti, ki so pri nas orali ledino jugoslovenske misli in ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Zato so tudi smatrali za svojo patriotsko dolžnost, da so denuncirali avstrijskim oblastem kot nevarnega zločinca vsakogar, ki si je drznil javno oznanjati, da so Slovenci, Hrvati in Srbi en narod, in tudi delovati v tem smislu. Ob izbruhu svetovne vojne je ta njihova gonja proti slovensko mislečim rojakom postala še sistem. Priča ona zloglasna okrožnica vrhovnega vodstva klerikalne stranke, v kateri so klerikalni voditelji rotili vsakogar, naj smatra za svojo — nota bene — domovinsko dolžnost, ovaditi vse tiste, ki bi v kakršnemkoli oziru simpatizirali s Srbi in Rusi.

Služeči takšnim idejam so se seveda zgražali nad delom onih naših mož, ki so se zavedali, da je razpad Avstrije prvi pogoj za srečnejšo bodočnost slovenskega ljudstva in za njegovo ujedinjenje s sosednimi brati, ter v tem smislu tudi uravnali in usmerili svoje dejanje in nehanje. Ni se potem čuditi, da so smatrali za zločin delovanje »Jugoslovenskega odbora« v inozemstvu, za zločin delo onih redkih naših mož na avstrijskih frontah, ki so si postavili za svoj cilj razkroj avstrijske armade in aktivno podpiranje zavezniških vojsk, dasi so bili sami avstrijski vojaki.

Zato je tudi »Slovenec« leta 1917. tako strupeno zlobno pisal o aferi prof. dr. Pivka, ki je takrat v toliki meri razburjala vladne dunajske kroge in prišla v razgovor tudi v avstrijskem parlamentu.

Po preobratu so se klerikalci previdno potuhnil in igrali vlogo jugoslovenskih patrijotov. Zakaj so to storili, smo že opetovano obrazložili. Na zunaj so se delali zveste pristave novega stanja — narodnega in državnega ujedinjenja, v srcih pa so ostali stari avstrijskanti, kakršni so bili. Bili se še ulični kandelabrov! Sedaj jih je ta strah prešel, zato nastopajo zopet na shodih in v svojih listih, kakor takrat, ko je še nad njimi držala svojo zaščitno roko avstrijska državna oblast. V »Slovencu« in »Domoljubu« se je obnovila era nesrečnega Štefeta, ki je polival z golitami gnojnice vse, kar je bilo slovensko in jugoslovensko. Prišli smo celo tako daleč, da se klerikalna glasila danes rogajo herojskim podvigom, ki so jih izvršili z zastavo svojega življenja poedini naši nacionalno misleči možje v svrhu, da izpodkopljejo moč one avstro-ogrške države, ki je nas Slovence tlačila skoraj tisoč let! Te junake čine, ki jih seveda lakajski in suženjske klerikalne duše v svoji zabitoosti ne morejo pojmiti, imenuje »Slovenec« še danes izdajalstvo, kakor jih je označeval takrat, ko je bila Avstrija še gospodar našega življenja, nikdar pa ne našega mišljenja in čustvovanja.

Sramota! Kdaj bo mera polna te klerikalne infamije?

— O razpustu občinskega sveta ljubljanskega piše beogradsko »Vreme« med drugim: »Razlog za razpust te občinske uprave je ta, da po zakonu o zaščiti države komunisti ne morejo sodelovati v samoupravnih korporacijah, a v ljubljanski občini so tvorili komunisti s klerikalci večino. Ze namestnik Hribar je takoj po občinskih volitvah zahteval, da se razveljavijo komunistični mandati. Komunisti so to svoj položaj izkoriščali v svoje agitacije proti državi in v ljubljanski občinski upravi se lahko najdejo tudi niti krvavih dogodkov, ki so se odigrali v Trbovljah.«
Kaj pravi k tej konstataciji »Slovenec«?

— Kdo prispeva za protidržavni tisk? »Katoliško tiskovno društvo« je lastnik takozvane »Jugoslovenske tiskarne«, obenem pa izdaja tudi »Slovenca«, »Domoljuba« in celo vrsto drugih klerikalnih časopisov, ki pišejo prav v istem smislu, kakor prva dva lista. V lasti tega društva je tudi preje »Katoliška«, sedaj »Jugoslovenska knjigarna«. Kakor se iz tega vidi, je »Katoliško tiskovno društvo« eminentno trgovsko podjetje, kakor vsa druga podjetja, ki imajo tiskarne, knjigarne in knjigovoznice. Na podlagi nekkih zastarelih pravil je osnovano ne kot delniška družba, marveč kot navadno društvo — združga in uživa po avstrijskem zakonu pred vsem ta privilegij, da ne plačuje skoraj nobenih davkov. Vsa druga enaka podjetja plačujejo državi na leto milijonske davke, če se ne motimo 40 odstotkov od čistega dobička. V tem oziru je izjema samo »Katoliško tiskovno društvo« ki plačuje na davkih samo par tisočakov na leto. Z milijoni, ki jih druga podjetja morajo plačevati na davkih državi, pa podpira to »Katoliško tiskovno društvo« v protidržavni agitaciji in propagandi klerikalno stranko in klerikalne časopise! Denar, ki bi ga morala dobiti od tega klerikalnega podjetja država, se torej porablja izključno v protidržavne svrhe! Kako more kaj takega trpeti državna uprava? Če pod Avstrijo so bile državne oblasti pozorne na presenetljivo dejstvo, da največje podjetje v Ljubljani ne plačuje skoraj nobenih davkov. Ukreniti niso mogle ničesar proti temu vse dotle, dokler bi društvo ne spremenilo svojih pravil. — Društveno vodstvo se je tega dobro zavedalo in je ostalo pri svojih starih pravilih, ki so mu dajala privilegirano položaj pred vsemi enakimi podjetji v Ljubljani in menda po vsej Sloveniji. Lani pa je društvo pod pritiskom razmer — društvenemu vodstvu se končno ni več zdelo oportuno, da bi v pravilih še nadalje stalo zabeleženo, da je njena smot, ter podpirati časopise, ki piše v avstrijsko - patriotskem smislu — vendar je vložilo prošnjo za spremembo pravil. In tej prošnji so naše oblasti brez vsega preudarka ustregle in tako podaljšale tudi v Jugoslaviji klerikalnemu podjetju privilegij, ki ga je uživalo pod Avstrijo! »Katoliško tiskovno društvo« sme torej še nadalje podpirati z denarjem, ki bi ga moralo plačevati državi, protidržavno gonjo klerikalne stranke in protidržavno časopisje! Dolžnost one oblasti, ki je reševala spremembo pravil, bi bila, da se »Katoliško tiskovno društvo« kot eminentno trgovsko podjetje podvrže tudi veljavnim trgovskim zakonom. — Vladi pomagamo na srce, naj se za stvar zanima in naj poskrbi v tem pogledu za remediuro. Nič več se ne sme trpeti, da bi trgovsko podjetje zato, ker je klerikalno, uživalo pred drugimi enakimi podjetji posebne privilegije!

— Sprejem pri gosp. velikem županu. G. veliki župan dr. Vilko Baltič bo sprejemal stranke vsak torek, sredo in petek od 9.30 do 13. ure.

— Publicist Herman Wendel v Sarajevu. Znani nemški publicist in prijatelj Jugoslovenov Herman Wendel sedaj potuje ponovno po naših krajih, da proučava gospodarske in politične razmere v posamičnih pokrajinah. Po poročilu iz Sarajeva je Herman Wendel včeraj prispel v Sarajevo.

— Opozicijsalni voditelji v pravi luči. Slovenski klerikalci pišejo, da je opozicijsalni blok parlamentarna koalicija za pobijanje korupcije v naši državi. Opozicijsalci so sami angelji, vse drugo je nazadnjaško in korumpirano! Beogradski »Balkan« pa prinaša zanimiv prispevek k razmerju med angelji in korupcionisti, ki je vreden, da se ponatisne v slovenskem dnevniku. »Balkan« namreč vprašuje ministra Pešica, zakaj vzdržuje naša država v Bernu v Švici posebnega delegata, ki vleče na mesec skoro 50.000 dinarjev. Ta delegat se nahaja v Švici od svetovne vojne dalje in še vedno prejema mastno plačo, dasi je njegov položaj že davno nepotreben. Temu delegatu se plačuje tako visoka mesečna plača, ker je zet g. Davidoviča in ker nočejo g. Davidoviča po nepotrebnem razljuditi. »Balkan« vprašuje, zakaj Davidovič ne protestira proti nenravnemu in krivičnemu položaju svojega zeta in zakaj ne zahteva kot zagovornik protikorupcije in opozicije, da se ukine protizakoniti položaj vojaškega delegata v Švici? Stvar torej prav dobro osvetljuje voditelje opozicijsalnega bloka in njihove prave misli pri takozvanem boju proti korupciji: sami bi namreč radi korumpirali državo v nezasišnem obsegu!

— Iz Šiške, Junaka nacije. (Manom prijatelja Zarka.) Ko se je jel lesketati nad Toškim čelom prvi jutranji svit, ko Ti je poslednjemu jutranjico zapel šišanski zvon, poslavljali si od dragih domačih poslednjikrat, ne vedoč, da Ti tekem junjske nedelje prestreliš mladosneža življenja svinčenka, pripravljena za Tvoj sprejem v deželi črnih dijamantov, izstreljena iz samokresca živlega okostnjaka, ki si mu hitel naproti nuditi bratsko desnico in iztreat ga iz rok zaslepljenih, Odšel si. S slutnjo

v srcu si zapustil domača tla, ne kot bojazljivec, kot junak in vojščak velike nacionalne ideje, da bi bilo položeno Tvoje truplo na žrtvenik »Ujedinjenja« in da bi se Tvoje ime vklesalo ob večerni zarji zahajajočega solnca v mogočen obelisk tistih, ki jim je bila nacija najsvetejša. Spominjam se še: Bilo je pred leti Nekega solnčnega popoldne smo se po pouku zbrali na skrajnem koncu tivolskega parka: Ti, Ciril, Josko, Miro in jaz, kjer smo med tihim večerjem lahko svobodno dali duška ogorčenju nad projektom šolskega petja. Spominjam se še, spominjali se bodo tudi Miro in drugi, ko si mirno dejal, treba je znati »Jadransko morje«. »Na dan« in druge nacionalne pesmi. In res! Nista se minili dve uri, že smo sedeli ob klavirju pod kipom našega Valentina tamkaj v šišenski čitalnici, prepevajoč »Jadransko morje«. Kakšna ljubezen do nacije, kako goreča želja do nacionalne slovenske pesmi je prevevala že takrat Tvoje vriskečoo fantovsko srce. Čim dle smo prepevali, čim bolj smo iskali novega nacionalnega pevškega materiala, tem bolj jase je bil izraz Tvojega navdušenja, tem nežnejši smehtal je zajiral na Tvojih ustnih. Razkropili som se; nastopili smo svoja službena mesta; nekaj nas je ostalo tu; med njimi tudi Ti, ostali pa so se razkropili širom Slovenije. Uthnilo je petje mladih grl in z nekako otožnostjo smo se spominjali ob raznih svidenjih onih lepih pevskih ur, ki smo jih preživeli kraj Tvojega doma. Mrtev si? Je li mogoče? Ne! Prevelika je bila Tvoja ljubav do domovine in rodni bratov, pregorela, kot nikdar ugasljiva baklja Tvoja narodna zavest, da Ti je niti svinčenka, ko si zrl že smrt v obraz in zadnjikrat poljubil prapor Tvojih šišenskih sotovarišev, ni mogla udušiti. — Umrli si! Toda spomin na Te in na Tvoje junstvo bo nam vsem kot blagodelna rosica pred suho umiraločim cvetom, osvetojujoč in navdajajoč jim novega, lepšega življenja. — Spavaj mirno tih sen med gomilami pri Lundu in Adamcihu, pri Endlicheru in njegovih tovariših tamkaj sredi ljubljanske poljane. Ti, Zarko, prijatelj naš, čakaj dne, ko se dvignejo nad Tvoim grobnim praporom in zadone rogovi, oznanjajoč Ti zmagovalni dan... Vlad. Pfeifer.

— V Krškem je umrl 13. tm. popoldne g. Fran Gerald, dimnikarski mojster in posestnik. Rajnik je bil član raznih korporacij, občinskega mestnega zastopa, denarnih zavodov, društev in dr. Kot odločen narodnjak, naprednjak, kot velik poštenjak je užival splošen ugled, zaupanje in spoštovanje. Bil je naročnik mnogovrstnih časopisov, osebito naprednih. Značalen od nog do glave je cenil nazore nasprotnikov. Kot obrtnik je bil zelo izobražen, ker je veliko čital in bil razsoden mož. Skrita bolezen ga je pol leta mučila. Bil je šele v 60. letu.

— Smrtna kosa. Umrli je v Krškem po daljši bolezni g. Franc Gerald, član nadzorstva Okrajne posojilnice in Krškem. Pogreb se vrši v nedeljo 15. t. m. Blag mu spomin!

— Pogreb v Trstu preminule gospe Karmele dr. Veselove roj. Krmpotič vrši se v Ljubljani v nedeljo dne 15. t. m. ob 5. popoldne z Južnega kolodvora na pokopališče k Sv. Križu.

— Gemeindesparkasse in Friedau a. d. Drau. Pod tem naslovom se še vedno kaže slovenskemu občinstvu občinska hranilnica v Ormožu. Ali je res treba povsod lajnega pritiska, da se odpravijo ostanki izza avstrijske dobe? — Isto velja za g. Antona Koschela, ki je še vedno v Ratschach bei Steinbrück.

— Iz Ribnice, Mladina tuk, meščanske šole priredi predstavo v korist fondu učil in šolar. knjižnico namesto 14. in 15. tm. v sredo 18. tm. ob 20. zvečer in na praznik 19. tm. pop. po populandski službi božji z napovedanim vspeedom.

— Otvoritev telefona pri Sv. Juriju ob Taboru. Pri pošti Sv. Jurij ob Taboru je bila dne 23. maja t. l. otvorena telefonska centrala z javno govornico za krajevni in medkrajevni promet.

— Otvoritev brzojava v Dolu pri Ljubljani. Pri pošti Dol pri Ljubljani je bila dne 1. junija t. l. otvorena brzojavna postaja z omenjeno dnevno službo.

— Davčna bremena. Mnogi slovenski davkoplačevalci so prejeli pozive, da morajo plačati osebnodohodninski in zemljiški davek za leta 1920—23. Plačali naj bi po 200—2000 lit zastalnih davkov! Poleg teh naj bi plačevali tudi dvomesečne obroke za redne državne davke. Potem pa še nove občinske davke in končno po vrhu vsega tudi deželne doklade. Kako naj vse to zmaga revni slovenski kmet? Kdor ne more redno plačevati, temu pristojejo le plačila še štiri do stoletno kazen! Strašno je to!

— Za ugodnost polovičnih voženj. Planinci in izletniki se uljudno opozarjajo, da se pravočasno prijavijo za izlete. Kdor želi dobiti v društveni pisarni SPD uverjenje, naj prijavi predloži članske legitimacije vseh gg. članov udeležencev.

— Zgradba umetniškega paviljona v Beogradu. Na predlog pisatelja Branišlava Nušića, izrečen na glavni skupščini društva prijateljev umetnosti, se je osnoval v Beogradu odbor, ki bo zbiral prispevke za fond zgradbe umetniškega paviljona.

— Proračun beogradske občine. Na zadnji seji beogradske občine je bil v načelu sprejet proračun za leto 1924, ki znaša 136.225.200 Din (v preteklem letu je znašal 103.571.722 Din). Osební izdatki znašajo 29.081.110 Din (lani 27.208.430); redni dohodki so predvideni na vsoto Din 116.609.200 (lani 64.333.262). Dolgovi mestne občine so silno narasli. Občina namestila zaključiti notranje ali zunanje posojilo v znesku 250 milijonov Din. Občina se je že obrnila na državno hipotekarno banko glede posojila 35 milijonov Din, katere rabi za najnujnejša dela.

— Nervoznim ljudem pripravi grenčica »Fran-Josef« dobro prebavo, čisto glavo in mirno spanje.

— Posetite gostilno pri »Nestine«, Tržaška cesta 4.

Gospodarstvo.

Dr. M. Obersnel:

K vprašanju carinske zaštite naše države.

Položaj železne industrije v naši državi je že približno štiri leta predmet pesimističnih razmišljanj našega časopisja, kolikor se bavi z gospodarskopolitičnimi vprašanji. Izvzemši nekaj prav kratkih razdobjih boljšega obratovanja, se nahaja naša železna industrija ves ta čas v znamenju hude depresije, prehajajoče vedno bolj v resnično krizo. Že leta 1921. je bila jezikarna v Guštanju primorana odpušiti skoraj polovico svojega delavstva in tudi železarna v Zenici je tedaj prav znatno znižala svoj delavski stalež. Železarna na Jesenicah je vzdrževala doslej svoje delavstvo tudi v najtežavnejših časih, a tudi tu se je bati, da nastopi čas, ko bodo redukcije neizbežne. Sedanj položaj v glavni obrabli je ta: Železarna na Jesenicah vzdržuje v svojih obratih omejeno obratovanje, pri katerem je velik del delavstva zaposlen z neproduktivnim delom; železarna v Štorkarju obratuje le v daljših presledkih; v jezikarni v Guštanju počiva delo v martinarini že izza lanske jeseni, v ostalih obratih je delo skrajno skrajeno in vsak peti teden počiva delo popolnoma v celoti; železarna v Zenici je začetkom marca t. l. popolnoma ustavila obratovanje v martinarini in odpuštila veliko število delavstva; ves obrat počiva še sedaj.

Nehote se nam spriče te žalostne slike vsiljuje vprašanje po vzrokih. — Kako je to mogoče, da vsa ta podjetja, ki so v dobi pred vojno in deloma tudi med vojno redno in dobro obratovala, v dobi po vojni nikakor ne uspevajo? Saj bi človek vendar mislil, da mora baš proizvodnja železa in jekla kot prva zopet oživeti in uspevati, ko nastopi po večletnem neprestanem uničevanju gospodarski dobri zopet doba obnavljanja in produktivnega dela. Ali ni v današnjem gospodarstvu in v današnji tehniki baš železo ena najvažnejših potrebščin?

Položaj je na prvi pogled res absurd, a postane razumljiv, če se analizirajo okolnosti, ki ga povzročajo. Teh vzrokov je nebroj. Preiskovati jih tu ali pa tudi le naštevati jih v podrobnem, bi me daleč dovedlo preko začetnega si obsega te razprave. Le toliko naj tu ugotovim, da so vzroki deloma občega, mednarodnogospodarskega značaja, torej taki, da zadevajo v večji ali manjši meri v obče vsako industrijsko delavnost po vojni in v vseh ali pa skoraj v vseh državah, deloma so pa taki, da zadevajo baš industrijsko delavnost v naši državi in

osebno industrijsko delavnost pri proizvodnji železa in jekla.

Vsaka smoteno načrtana narodnogospodarska politika se mora ozirati i na položaj, ki ga ustvarjajo čimbenice občega, mednarodnogospodarskega značaja, i na dejstva, ki so v posebni zvezi z notranjim, narodnogospodarskim ustrojem in položajem. To velja za industrijo baš tako kakor za vse druge panoge proizvodnje in narodnega gospodarstva sploh in vsako zamenjanje dejstev prvega ali drugega izvora mora neizbežno dovajati do rezultatov, ki niso v skladu z zahtevami zdrave gospodarske politike. Ako se pa takemu neupoštevanju dejstev in okolnosti s strani činiteljev, ki dajejo smer gospodarski politiki, pridružujejo še posebne, baš prosperanju dotične stroke neugodne okolnosti, mora biti končni efekt še prav posebno neugoden, kakor to tudi vidimo baš pri industriji železa in jekla v naši državi.

Skoraj vse kontinentalne evropske države, ki imajo kaj industrije, so se deloma zaradi zaštite te industrije, deloma zaradi splošnih gospodarskopolitičnih ciljev v dobi po vojni še nadalje posluževale onih prohibitivnih mer proti nezaželenemu uvozu, ki jih je ustvarila vojna, ali pa so uvedle med sredstva svoje gospodarske politike visoke zaščitne carine in izjemno carinsko obrambo proti tujemu »dumpingu«; v poslednjem oziru je celo v Angliji, tej klasični deželi gospodarskega liberalizma, nujna potreba izjemnega časa premagala doktrinarne pomisleke. Naša gospodarska politika tej obliki smeri doslej ni sledila; kakor je industrija pri nas po čimbenicah notranjega gospodarskega ustroja in razvoja vobče težje prizadeta nego druge panoge domače produkcije, tako se tudi v zunanji gospodarski politiki njeni interesi doslej niso mogli uspešno uveljaviti. Še tam, kjer je bil namen gospodarskopolitičnih ukrepov, da bodo v korist industrije, je njih izvajanje v rokah neokretne in svojo nalogo čestokrat napočeno razumevala uprava industrije povzročila marsikdaj in marsikje več škode, nego koristi.

Tem okolnostim splošnega značaja se pridružujejo one, ki zadevajo pri nas železno industrijo še posebej in ki so večinoma v zvezi s teritorialnimi izjemnostmi, nastalimi z našim državnim ujedinjenjem. Naj navedemo le najznačilnejše. V poprejšnjih državnih mejah so bila naša podjetja v pogledu sirovin in ostalih potrebščin obratovanja v mnogo manjši meri odvisna od inozemstva nego v naši državi. Tako je n. pr. produkcija sirovega železa, uporabnega za proizvodnjo kovnega železa in jekla, v naši državi povsem nezadostna; imamo sicer ogromne zakla-

de prvovrstne železne rude, ni pa pri nas modernih velikih plavžev, ki bi iz te rude izdelovali sirovo železo. Varnost in Topusko ne zadoščata. Sirovo železo se mora zato večinoma uvažati iz inozemstva in pri tem uvozu svoje najvažnejše sirovine so naša podjetja v veliki meri odvisna baš od onih inozemskih podjetij, s katerimi morajo na tujakšnem domačem trgu konkurirati v finalnem produktu. Razumljivo je, da plačujejo to odvisnost z višjimi cenami sirovega železa. Slično je s starim železom, katerega je v naši državi vsled zastalega tehničnega razvoja komaj za tretjino tekoče potrebe naših podjetij. Iz drugih držav je pa izvoz deloma zabranjen, deloma omejen s preobčutnimi vozarinami. Tako zadevajo teritorialne izjemnosti, nastale z našim ujedinjenjem, v svojih gospodarskih posledicah baš pri podjetjih železne industrije globoko v njihove eksistenčne pogoje. Tu označene posledice pa bodo učinkovale tako dolgo, dokler ne bomo imeli zadostne in cenene domače produkcije sirovega železa. Svoj izraz dobivajo te posledice seveda v zvišanih stroških produkcije naših podjetij, ki so tako v konkurenčnem boju z inozemsko industrijo že vnaprej na slabšem, dokler se s primernimi gospodarskopolitičnimi sredstvi ti nepovoljni učinki ne izravna.

Vse označene čimbenice, ki morajo tvoriti izhodišče gospodarskopolitičnih ukrepov v cilju boljšega razvoja, se dajo strniti v sledeče ugotovitve:

1.) Domača železna industrija obratuje vsled razmer, ki so v bistveni zvezi z gospodarskimi prilikami naše države, v težavnejših okolnostih in z večjimi produkcijskimi stroški nego inozemska železna industrija.

2.) Gospodarskopolitična zaštita proti uvozu tujega železa je nezadostna.

3.) Izvoz v inozemstvo je ne le vsled razlike v produkcijskih stroških v primeri s tujno industrijo, temveč tudi po prohibitivnih merah dotičnih držav večinoma onemogočen.

NAŠ GOSPODARSKI POLOŽAJ.

Finančni minister dr. Stojadinović je te dni v beograjski »Politiki« objavil nekako situacijsko poročilo. Naš gospodarski in finančni položaj je takorekoč fotografiral v številkah. Priznamo, da je to najboljši način in temelj gospodarskega poročanja in razmišljanja. Numeri loquuntur — številke govore. Pri nas sicer še nimamo tako zelo potrebne in zaželjene državne statistike. No, saj manjkajo tudi drugi statistični aparati in operati. In dokler naša javnost ne razpolaga z njimi, so nam ti apercuji finančnega poglavarja zelo dobrodošli. V marsikaterem oziru so nam naravnost potrebni. Upajmo seveda, da se statistična znanost in praksa čimprej uvede tudi v naši državi, ker jo rabimo, kakor

pač vsak umen in dober gospodar mora poznati svoje gospodarstvo in njega promet do zadnje pike. Iz tega avtentičnega vira tedaj doznavamo, da je naš izvoz v prvih štirih mesecih t. l. dosegel 976.000 ton v vrednosti Din 2786 milijonov. Leta 1923 je znašal naš izvoz za isto dobo le 750.000 ton v vrednosti dveh milijard. Novčanic je bilo v oktobru leta 1923 v obtoku 6 milijard, ki so se do danes pa skrčile na 5,5 milijarde. Naš budget je v ravnovesju; izvoz se je povečal in množina novčanic se je skrčila. Ta tri dejstva so za vrednost našega dinarja odločilna in opravičujejo še nadaljni optimizem. Vsled zadostnega dežja se povsod pričakuje obilna žetev. Setev je uspešna dobro in mnogo več zemlje je letos dobro obdelana. Tudi agrarna reforma in njeni dosedajni slabi načini in uspehi pri obdelavi in pridelku se boljajo. Sladkor kaže dobro. Poleg pokritja domače potrebe se računa lahko na okrog 1000 vagonov sladkorja za izvoz. To baki se je leta 1923 izvršno obnesel, izvozilo se ga je 5 milijonov kg. Za tekoče leto se je upoštevalo za setev 650 milijonov Din. Za vse te izdatke je monopolna uprava sporazumno s finančnim ministrom najela posojilo 300.000 funtov Šter. z 9 odstot. obrestovanjem pri angleških bankah in so angleški finančni krogi pripravljeni tudi našim izvoznikom dovoliti potrebne kredite. Povečanju obkora naših novčanic sta protivni Narodna banka in fin. ministarstvo. In baš to principijelno in dokazano stališče večja zaupanje in kredit naši državi in njenemu naravnemu bogatstvu.

— Z vinskega tržišča se poroča, da je bil pretekli dni promet s slovenskim vinom majhen. Izjemo tvorijo le prvovrstna ljubotemska vina, ki se prodajajo v Zagreb, Beograd, Skoplje in Bitolj. V Make-doniji zelo ugajajo sladka ljubotemska vina. V Dalmaciji se opaža nekoliko živahnijši promet radi zveze s Sušakom, kamor so prišle manjše in večje pošiljke v svrhu nadaljnjega prodaje. Cene so iste: hektoliter Din 270 do 600 po odstotkih alkohola.

— Višji inštitut za gospodarske in trgovske vede v Trstu (bivša Rivoltella) razpošilja prospekt šolskega leta 1924/25. Studije trajajo štiri leta. Zavod podeljuje tudi doktorsko čast. V teh štirih letnikih se poučujejo vse discipline gospodarske in trgovske vede. Podrobne informacije daje tajništvo v Trstu.

— Veliki lesni kongres in razstava se vrši letos oktobra meseca v Lyonu. Ta vsakoletna razstava je tudi za našo lesno industrijo zelo važna. Saj si moramo vedno marljivo iskati nove kraje in prilike za izvozno uspešno pridiranje in pridobiti nova tržišča za našo blago in produkcijo. Tudi kongres sam in njegova razmišljanja nas morajo zanimati, ker se mora naša lesna produkcija gotovo tudi orijentirati čimprej po željah, običajih in naročilih kupca, to je inozemstva.

— Ravnovesje v italijanskem državnem budgetu je še vedno v debati, ker opozicija v parlamentu vstraja pri svojih trditvah, trdeč da izkazuje proračun še vedno dve milijardi lir pomanjkljaja. Tudi račun o državnih obveznostih so, tako trdijo opozicijonci, fiktivni, ker je nemogoče

znižati jih od lani na letos za 350 milijonov. Mussolini ima tedaj vkljub vsemu vendar precej spretno in zavedno opozicijo tudi pri državnem računu. Na vsak način so ta znamenja zelo — zanimiva!

— Edino pravilno »Trgovski list« v svoji številki z dne 2. t. m. v članku o letošnjem ljubljanskem velesejnu poudarja, da je treba v sedanjih upravnih odbor konzorcija lj. velesejnske pritegniti zastopnike štarske industrije in obrti. Svetuje tudi, naj se ta konzorcij preobrne v društvo, ki naj tvori vez med producenti iz okolice ljubljanske in mariborske oblasti. Te in take nasvete smo si dovolili mi že ob priliki lanskega velesejnskega v Ljubljani. Želimo tudi mi, da bi se ta nasvet čimprej uvaževal in se odpravila vsa morebitna nesoglasja, kar pri dobri volji vseh naših interesentov ne bo težka stvar. Vselejni prostor ljublj. sejmšča se da menda brez vsake škode in ugovora zmanjšati.

— Dobava žebeljev in vijakov. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila dne 3. julija t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznih žebeljev in vijakov. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Dobava raznega materiala. Pri smediščnici v Kamniku se bo vršila dne 24. junija t. l. ponovna ofertalna licitacija glede dobave enovelon-pečat, žebeljev, železa, barv in kita, dekstrina in špirta, stekla, oglja, krtač in metelj, kroglice, vijakov, usnja in jermenov ter žag. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Zveznica Zadar — Knin še vedno strši po najrazličnejših časopisih, češ da Italija zahteva za se njeno gradbo baže v kompenzacijo za posojilo, ki je ponujala naši državi. Mi smo te balone že osvetlili na povsem primeren način. Vspricho zadnjih ofcijelnih izjav glede teh vprašanj smo si precej na jasnim in se za te in take race ni treba po našem mnenju prav nikomur razburjati. Čudno je le, da Italija zadnje čase nastopa opetovano in na raznih krajih kot posojilo-dajalka ali — pomajalka. Je pač znamenje svoje vrste, katerega se ne mislimo dotakniti.

Drobiž.

* Osemnajst vlomov in pet požigov ima na vesti neki 13-letni deček v Schweinfurtu pri Drazdanih, katerega so te dni aretirali. Dečka so doma hoteli kaznovati radi nepokorščine, pa je pobegnil v gozdove. Od tam je izvršil 18 vlomov in pet večjih požigov. Zažgal je bil tudi gozd in zgorelo je 50 ha gozdnih nasadov.

* Čudežni doktor iz Amiens. Pred sodnijo je bil pozovan Pere Benoit, čudežni doktor iz Amiens, obtožen nedovoljenega izvrševanja zdravniške prakse. Sodnija mu je prisodila neznamno globo. Tekom razprave se je pokazalo, da dobi Pere Benoit ni bil nikdar kaznovan, da so ga vsi, ki so ga poznali, spoštovali, da ni imel nikdar namena, da bi se okoristil s svojimi pacienti in da končno že 30 let zdravi ljudi s svojimi nasveti in s svojimi želišči, ne da bi se bil kdo pritožil radi tega. Oni, ki so ga bili sedaj ovadili, so dobili pred sodnijo dolg nos.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

POSESTVO

v prvovrstnem stanju

v okolici Maribora, Celja ali na Gorenjskem, obstoječe iz stanovanjske hiše, gospodarskega poslopja, njiv in travnikov za 4 goveda, 1 konja ter 4 prašiče, vrta in event. nekaj gozda, se kupi.

Naslov pove uprava Slov. Naroda.

4014

4039

Okrajna posojilnica v Krškem naznanja prijateljem, znancem, svojim združnikom in svojim vlagateljem ter vsemu občinstvu, da je umrl po daljši bolezni član načelstva, gospod

Franc Gerald

ki je bil kot nadzornik in odbornik 30 let zvest zavodu in njegov marljiv sodrnik.

Pogreb blagoga pokojnika bo v nedeljo, dne 15. t. m. popoldne.

Krško, 14. junija 1924.

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob neprecenljivi izgubi našega nepozabnega soproga oziroma očeta in starega očeta, gospoda

Franc Čeča

izkazali sočutje, darovali krasno cvetje, ga obiskavali ob boleznih in ga spremili na zadnji poti, izrekamo svojo najpriščnejšo zahvalo.

Osobito se pa zahvaljujemo lastništvu kakor tudi ravnateljstvu papirnice za izkazano skrb in ljubezen do pokojnika, preč. duhovščini za pogoste obiske in žalostno spremstvo, deputaciji Kat. tisk. društva in jugoslovanske tiskarne, kakor tudi domači godbi za žalostinke. — Bog plačaj!

Radeče pri Zidanem mostu, 12. junija 1924.

4046

Žaluječi ostali.

Močno
lepo in poceni
sukno

in kamgarn, hlače, cevir, tiskane (druk), platno, volneno blago in vsa modna roba kupite edino v veletrgovini R. Sterneckl, Celje. Kdor ne verjame, naj se sam prepriča. Zaloga velikanska — Trgovci engros cene. Cenik zastoj.

Lep črn premož

s 4000 do 5000 kalorij franko Ormož, tona po 300 Din, prodaja Slovenska premožkopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1.

Stavbeno podjetje
Robert Smielowski
arhitekt in mestni stavbenik
sodno zapris. izvedenec v stavbeni stroki

Ljubljana
Rimska cesta št. 2, I nadstr.

Izvršuje načrte in proračune, prevzema stavbna dela vseh vrst, kakor tudi presojevanja in cenitve pod solidnimi in najugodnejšimi pogoji.

2657

Lastnik opekarne na Viču.

Fotografski papir iz tovarne
KODAK LTD.
je
NEDOSEGLJIV
Generalno zastopstvo in skladišče za SHS
Iso Weiss, Zagreb, Palmotičeva ul. 66.

Ferdo Primožič

parketar in mizarški mojster
LJUBLJANA, Trnovski pristan št. 4

se priporoča za dobavo in polaganje hrastovih in bukovih parketov, popraviljanje in struženje starih podov in vsa v mizarstvo stroko spadajoča dela.

3801

Tko želi ugodno provesti svoj dopust

na obali našeg Jadrana, preporuča se osobito prvovrstni Hotel-Pension „ROKAN“ v Selcima, 2 i pol km od Crikvenice

Hotel ima veliko teraso s krasnim vidikom v daleku okolici na Učku itd. Vlastito moderno kupališče, jedno od najboljih na Jadranu odmah pred hotelom. Izvršna kuhinja! Cjene umjerene! Velike auto-garaže.

Najtoplije se preporuča ALOIS BERANEK, prijatelj restoracija „Kolo“ u Zagrebu. 2693

Naručbe soba i upite preporuča se rekomandirati.

Centralna Banka za trgovinu, obrt i industriju d. d.

Jelačičev trg 4. ZAGREB (vlastita palača)

Dionička glavica Din 80.000.000—

Brzjavi: CENTROBANKA 2694

TELEFON: Devizni odio; 3-07, 10-78, 13-33, noćna služba: 7-78. — MENJALNICA: 5-56, kućna centrala: 2-85, 7-13, 7-96, 11-94 i 12-23. PODRUŽNICA: Brod n/S., Djakovo, Ivanec, Karlovac, Klanjec, Krapina, Koprivnica, Maribor, Novi Sad, Požega, Ruma, Varaždin i Vel. Trgovište. — AFLIRANI ZAVODI u svim većim trgovačkim središtima Jugoslavije. — IZRAVNE VEZE sa prvovrstnim bankama u cijeloj Europi i Americi.

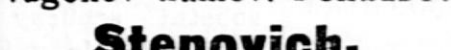
Proda se osebni auto

Itala 4032
malo rabljen, po zelo ugodni ceni ozir. se ga zamenja za tovorni avto. Vprašati pri: Vojnović & Cie., Ljubljana.

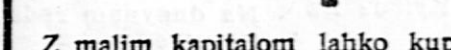
Kupec sem

za 300 vagonov III. desk 20 mm in 25 mm; in 50 vagonov tramov. Ponudbe: Stenovich, Casella postale 504 - Trieste.

Kapitalisti!

Z malim kapitalom lahko kupite ali sodelujete na v celi Jugoslaviji najbolj uvedenem zavodu za izdelavo parfumskih in kozmetičnih preparatov. — Cenjene ponudbe pod šifro „VII-RO-40“ na Interreklam d. d., Zagreb, Frankopanska 2.

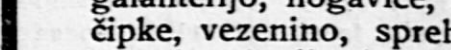

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Priporočamo na veliko in malo galanterijo, nogavice, razne sukanec, gumbe, čipke, vezeno, sprehajalne palice, kravate, srajce, čevljarske in krojaške potrebščine.

Najnižje cene. Postrežba točna.

Upute

za proizvodnjo finih likera, rum, cognaca, vinovice, vočnih soka, kao svih esencija, ekstrakta, parfumerija, toaletnih sapuna itd. nudi etari dobri stružnjak po 10 dinara komad. Priložiti 2 dinara marke na odgovor.

DAMA se najhitreje moderno in okusno počee z uporabo

lasnega obročka

13555

Vedno velika izbira vpletk (kit). Priporočam se za vsa lasna dela, kakor tudi za barvanje svih las z „L' Oreal Héné“, tudi v modnih barvah.

M. PODKRAJSEK, frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 32

Kapitalisti!

Z malim kapitalom lahko kupite ali sodelujete na v celi Jugoslaviji najbolj uvedenem zavodu za izdelavo parfumskih in kozmetičnih preparatov. — Cenjene ponudbe pod šifro „VII-RO-40“ na Interreklam d. d., Zagreb, Frankopanska 2.

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Priporočamo na veliko in malo galanterijo, nogavice, razne sukanec, gumbe, čipke, vezeno, sprehajalne palice, kravate, srajce, čevljarske in krojaške potrebščine.

Najnižje cene. Postrežba točna.

Za odgovore uprave
naj se priloži
1 dinar. Plačuje se
vnaprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov
vsaka beseda
30 para. — Najmanjše
pa Din 5.—

Službe

Zastopnike

za nabavo gozdnih, poljedelskih in selsko-obrtnih proizvodov iščem. — Zagreb, poštini predal 248. 4037

Zastopnika

za Ljubljano in Gorenjsko išče veletrgovina vna. — Ponudbe pod »Gostilna« Aloma Company, Ljubljana. 4020

Zastopnika

išče tvornica šampanja in desertnih vin za Ljubljano in okolice. — Ponudbe pod »Dobro vpejane« Aloma Company, Ljubljana. 4021

Potnika,

agilnega in kavcije zmožnega, kakor tudi več krasnih zastopnikov — sprejemem takoj. — Pačnik, veletrgovina z vinom, Laško. 4028

Uradnik

ali uradnica s popolnim znanjem elektrotehnične stroke — se išče za takoj v Celju. — Ponudbe pod »Električno podjetje 4039« na upravo »Slovenskega Naroda«. 4028

Absolvent

trgovske visoke šole, večš slovenščine, francoščine, nemščine, deloma tudi hrvaščine in laščine, išče službo v banki, trgovski ali industrijskem podjetju. Gre tudi na deželo. — Ponudbe pod »Banka/4019« na upravo »Slovenskega Naroda«. 4016

Dame in gospodje, ki imajo lep nastop in znanstvo po premožnejših krogih — dobijo pri meren postranski zaslužek z razpečevanjem umetnih pletarskih izdelkov. — Ponudbe pod »Dobre zveze« na Aloma Company, Ljubljana. 4016

Prodaj

Dober klavir se prodaja. — Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 4000

Vrtni stole

prodaja najceneje — Rožmanec & Komp., Ljubljana, Mirje 4. 3051

Moška obleka

(nova) čevlji 42 prav po nizki ceni naprodaj. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 4040

Fina zlata ura

in lep briljantni prstan se ceno prodaja. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 3949

Otroški voziček

ponikljan in z gumijami — se prodaja za 1200 Din. — Valenta, Ljubljana, Cegnarjeva 8 (med 6.—8. zvečer). 3994

Prodaja se auto

»Ford«, malo rabljen, za 25.000 Din. — Interesenti naj sporoče svoj naslov na Aloma Company, Ljubljana, pod šifro »Avto«. 4031

POZOR! POZOR!
Dva šivalna stroja dobro ohranjena (eden ševski »Singer« za zgornje dele, drugi krojaški »Jaxove«) — naprodaj. — Sv. Jakoba na brežje 27. 3993

Bukovih železnih pragov

250 m, 15/25 cm, 1100 komadov — prodaja grajska uprava Grmače, pošta Smartno pri Litiji. — Tudi 25 plm gred manjših dimenzij. 4005

Ceno naprodaj

dve svetli moški obleki (krem) ter damski kostum (rjav). — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 3975

Kupim

Pisalni stroj kupi Gospodarska pisarna Josip Tribuč, Ljubljana-Glince. 4030

Okrogel les,

hlode vseh vrst lesa in v vsaki množini — kupuje po najvišjih dnevnih cenah parna žaga V. Scagnetti, v Ljubljani (za gorenjskim kolodvorom). 3701

Kupimo oglje

la bukovno, suho, vsako količino za dobavo čez celo leto; vagon obmerna postaja. Plačamo 120 Din po kvintalu. — Ponudbe nam drva, železniške prage, med, spomladanske gobe itd. — Kmetijsko-Trgovsko Društvo, Trieste, Via Raffineria 4. 3872

Stanovanja

Stanovanje

(soba in kuhinja) v sredini mesta — se zamenja z enakim ali večjim v mestu ali na periferiji mesta. — Ponudbe pod »Zamenjava/4018« na upravo »Slovenskega Naroda«. 4027

Lepa zračna soba pri dobri družini se oddaja za bodoče šolsko leto — dvema dijakinja nižje, srednje ali pa ljudske šole. Klavir na razpolago. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 4027

Stanovanje

v Ljubljani ob tramvaju, obstoječe iz kuhinje in sobe — se zamenja za stanovanje na periferiji mesta ali ob železniški progi št. Vidi Kamnik-Zalog-Dolenjsko ali v Mariboru — obstoječe iz kuhinje in dveh sob. — Ponudbe pod »Stanovanje 25 4009« na upravo »Slovenskega Naroda«. 4016

Posojila

15.000 dinarjev posojim na prvo hipoteko onemu, ki mi da stanovanje, obstoječe iz ene ali dveh sob in kuhinje. — Ponudbe pod »15 000 Din/407« na upravo »Slovenskega Naroda«. 4016

Nezremljnine

Kupiti ali prodati vile, stanovanjske, trgovske in obrtne hiše, kmetijske posesti, graščine, žage, mline, stavbe, parcele itd. — OD DATI ALI NAJETI stanovanje, sobe, trgovske in obrtne lokale — za morete najuglednejše le potom. 3770

»Posest«, Realitetne pisarne d. o. z. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta 24. 3770

Prodaj hišo

z dvema stanovanjema, kletjo in vrtno Dve sobi, kuhinja, klet in vrt kupcu takoj na razpolago. — Franc Cerk, Novi Vodmat, Vodmatska ulica 4/a, Moste. 4022

Velika njiva

pri postaji Medvedovo se prodaja. — Več se poizve: Ljubljana, Poljanska cesta 21/I, levo. 4004

Hiša z vrtom

na Vrhniki se prodaja proti polovični kupnini takoj. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 3996

Umetni mlin

in žaga na stalni vodi (turbinski pogon 40 PH) se odda takoj vse skupaj ali polovico. — Odda se tudi lokomobila 20 HP. — Stefan Kumparič, posestnik mlinov, Razkrižje, p. Strigova, Medjimurje. 4006

Lepo posestvo

se prodaja. Hiša z vsem pohištvom, lepim, velikim obsejanim vrtom in vinogradom. — Vrtovi s hribčkom, z lepim razgledom in sega vse posestvo do glavne ceste. Jako prikladno za čevljarje, krojače in letovičarje. Kraj zdrav. Cena 50.000 dinarjev. — Josipina Dolinšek, Brezovica 35, Lanknice pri Mokronogu. 4025

Prodaja se eno-

nadstropna hiša (velika) v večjem trgu Hrvatske blizu stajerske meje, v kateri se nahaja dobro dočeta trgovina mešanega blaga; poleg hiše je lepa gostilna. V isti hiši se da vpeljati trgovina z vinom in jajci na veliko. Hiša je skoro nova in v najboljšem stanju, zraven velik vrt in gospodarsko poslopje. — Sobe so parketirane; stanovanje in lokali kupcu takoj na razpolago. Prevzeme se lahko z inventarjem ali po dogovoru. Cena hiše 420.000 Din. Ene tretjina plačljiva takoj, ostanek se odplačuje na polletne obroke na šest let z 12% obrestmi. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 4007

Dopisovanje

Resna ženitev.

Posestnikov sin, 35 let star, soliden, marljiv in pošten, s 350.000 K premoženja, se želi priženiti na posestvo, mlin ali gostilno. — Vdove brez otrok niso izključene. — Resne ponudbe pod »Resne zakon 465/3947« na upravo »Slovenskega Naroda«. 4007

Razno

Gostilničarjem in restavratierjem

se priporoča za nakup papirnih servizov trdka M. Tičar, Ljubljana. 3592

Znamke,

posredno, serije in zbirke plačam najbolje. — J. Bradač, Ljubljana, Stari trg 34/II. 3983

Kdor hoče graditi

kakršnokoli stavbo po nižani ceni, naj piše po pisemne informacije na: Dragotin Korošec, Retica ob Paki. 3776

Družabnik,

ki bi vodil detaljno trgovino pletarskih izdelkov v Ljubljani, se išče. Pogoj lokal in garancija. — Ponudbe pod »Družabnik« na Aloma Company, Ljubljana. 4017

Lov občine

Šmartno pod Šmartno goro se bo oddajal dne 23. t. m. ob 12. uri na javni dražbi pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani. 4048

V komisijo

se oddajo pletarski izdelki trgovcem v Ljubljani, ki razpolagajo z lokalom in garancijo. — Ponudbe pod »Filijala« na Aloma Company, Ljubljana. 4015

Svarilo.

Ne plačujem dolgov za nikogar. — Slavko Delfin, Ljubljana. 4024

Spalnica

iz trdega lesa po zelo znižanih cenah. — Proti takojšnjemu plačilu deset odstotkov popusta. — Se priporoča — Jos. Andlovic, Komenskega ul. 28. 3624

Kompanjona

s kapitalom iščem za tovarno mila v Zagrebu. — Ista se tudi prodaja. Cenj. ponudbe prosim na: Zagreb, poštini predal 44. 4038

Trboveljski premog in drva

dobavlja **DRUŠTVO ILIRIJA** Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8. Plačilo tudi na obroke. Telefon 220. 272

Drva,

bukove in hrastove odpadke od parketov dostavlja po nizki ceni. — Parna žaga V. Scagnetti v Ljubljani (za gorenjskim kolodvorom). 3774

Pohištvo!

Kdor si želi nabaviti krasno trpežno pohištvo, spalnice, jedilnice itd. po zelo ugodnih cenah, naj si vsakdo ogleda pri Matiji Andlovicu, mizarstvu, založni pohištva, Ljubljana, Vidovdanska c. 6. 4042

Urad Ljubljanskega velesejma

bo oddal najuglednejšemu ponudniku v takojšnjo izvršitev beljenj zunanji ploskev velesejskih objektov. — Informacije in podrobni pogoji se dobijo v velesejski pisarni vsak delavnik med 15. in 18. uro. Obvezne ponudbe se sprejemajo do srede, dne 18. junija t. l. po pol dne. 3998

POSREDOVALNICA BOLJSIH SLUŽB,

G. Flux, Ljubljana, Gosposka ulica 4/I — išče nujno inteligentno gospodinjstvo, katere zna tudi kuhati — k nemu gospodu, več boljših kuharic za tu in za Zagreb, hotelsko hišno, donosalca za tu in letovišče, dve servitrici za dva Bled, gospodinjstvo k dvema otrokoma itd. Za odgovor znanke. 4026

Pozor!

Izdelujem lesno strgarske izdelke, OVALNE OKVIRJE in vsa v to stroko spadajoča dela po konkurenčnih cenah. Za cenjene ponudbe se priporoča — HLUPIC KAROL, strgarski mojster, Ljubljana, Gosposvetska cesta 16. 3793

Najlepše slike na porcelanu, izvanredne trpežnosti, izdeluje v originalni izpeljavi — znani umetniški zavod

Anton Hoffmann, Karlovi vari (Karlsbad). Ustanovljeno leta 1880. — Naročila direktno ali s posredovanjem informacijskega biroja »Marstane«, Maribor. 3598

Znižane cene za otroške vozičke!

Novi modeli. Poslužuje se izdelkov domačih tovarne otroških vozičkov in dvokoles »TRIBUNA« F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Istotam se dobijo po nižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pnevmatika; sprejemajo se v polno popravilo za emajliranje z ognjem in ponikanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. — Prodaja se tudi na obroke. Ceniki fran. ko. 3247

Pozor turisti, lovci in sportniki!

Najceneje in najsolidnejše obleke po meri vam na pravi — Ante Prezelj, krojač, Gosposvetska cesta št. 16. 3624

Kože — zajčje, jazbečeve

in od druge divjačine — kupuje za inozemstvo v vsaki množini D. Zdravčič, trgovina usnja, Ljubljana, Sv. Florijana ulica št. 9. 3562

Jermena za cepe,

gože, biše (gajle), jermena za čevlje, tržške bičevnike, motvoz (špag), šmisl, čevljarstvo prejo, čopice za beljenje in pleskanje ter razne krtače — kupite najceneje v veletrgovini Osvold Dobec, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 3542

Vsakovrstna ročna dela

vzajem v komisijko razprodajo v moji filijali na Bledu. — Naročila je poslati na »Atelje ročnih del« — Nika Zipser, Kranj. Telefon št. 31. 3774

Razglednice

vseh vrst, pisemski, kancelski, konceptni, trgovski, svilen, krep, gladilni, stekleni, ovojni, maslobojni, pergament, kredenčni in tafet (barvan) papir, papirnate servije, vpsalne knjižice, noteze ter barvice — priporoča veletrgovina Osvold Dobec, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 3543

Filatelisti pozor!

Prijetno mi je nuditi v detailni razprodaji krasno zbirko »Evropa in Prekomorje« v vrednosti 300.000 Din. Tudi za največje zbirke lepa prilika. — Denar lahko v ugodnih mesečnih obrokih! Ker je zanimanje izredno, je v vašem interesu, da se zgledate takoj osebno ali pisмено. — J. Bradač, Ljubljana, Stari trg št. 34/II. 3989

Tančica za krste,

okrasni, mrtvaški čevlji, žepni robci, razni trakovi, vezena, čipke, nogavice, otroške čepice, sukanec, modere, vilice in verige, vezalke, pavola, kvačkane D. M. C. prejšnja za vezanje, lastika, podpetiki »Eterna« in razni gumbi vedno v veliki izbiri pri trdki — Osvold Dobec, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9. 3505

Čokali

Trgovski lokal

v Ljubljani na prometni cesti se išče za takoj. — Ponudbe pod »Nujno 4023« na upravo »Slovenskega Naroda«. 3994

Išče se delavnica

(skladišče) najmanj 12 x 5 m, s stranskim prostorom. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Delavnica/4045«. 3994

Trgovina ali hiša

na prometu kraju se išče v najem za takoj ali s 1. jan. 1925. — Ponudbe pod »Plačam takoj 3854«. 3994

Staroznana gostilna

pri Ljubljani, z lepim vrtom, se takoj odda — najraje kakemu vinaku — mu trgovcu — takoj v najem. Eventualno se odda 27 x 8 m velik betoniran prostor kot klet, skladišče ali delavnica separatno. — Osebe ponudbe sprejema Gospodarska pisarna Jos. Tribuč, Ljubljana-Glince 37 ob Tržaški cesti. 3992

Abadie

Glavna zaloga cigaretnega papirja in vseh vrst

ovojnega papirja.

A. LAMPRET, Ljubljana, Krekov trg 10 3383

Hrastove

in smrekove hlode

v dolžinah nad 3 metre in debelinah nad 30 cm
kupimo vsako množino najraje na progi Zidani most — Brežice. Ponudbe z navedbo cene, množine in kraja, kjer se hlodi ahko ogledajo, na:
And. Jakil, Krmelj (Dolenjsko)

Potnik za Slovenijo

se sprejme takoj.

Pogoji po dogovoru. — Ponudbe pod »Galanterist 9-3995« na upr. Slov. Naroda.

Led

se dobi od 7.—8. zjutraj pri trdki

T. Menclinger

trgovina z mešanim blagom in delikatesami

Sv. Petra cesta 43

Vinska klet — — — — — Zajutrkovalanlo

Gradbeno podjetje

Arhitekt

V. Krainer & Ko.,

Jesenice.

Stavbna vodstva:

LJUBLJANA DOMZALE ZAGREB

Izvršuje privatne in industrijske stavbe, proračune načrte, cenitve, posebni oddelek za arhitekturo 7721

Inserirajte v „Slovenskem Narodu,“!

Jgn. Žargi „pri nizki ceni“
Sv. Petra cesta št. 3
nudi cenjenim odjemalcem veliko izbiro raznega perila, nogavic, rokavic, otroških majic, damskih letnih oblek ter raznih vezenin, nakit, tres, svilu i. t. d. po priznanih nizkih cenah. 4035
Na debelo in malo!

Tvornica perila
A. RAŽEM CO
LJUBLJANA, Zabjak št. 3

se priporoča cenjenim trgovcem za nakup moškega perila v največji izbiri. Na zalogi ima vedno vse vrste moških srajc, spodnjih hlač, spalnih srajc, ovratnikov itd. itd. 2809

Stavbene potrebščine, linolej, asfaltovanje, kalilna tlakovanja, specialna sredstva za izolacijo proti vlagi, izsušitev vlažnega zidovja proti hišni in lesni gobi. — Mavčne plošče. — Strešna lepenka, ruberoid, lesni cement, katran, karbolin, asfalt, bitumen, mavec itd. itd.
LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA
Ljubljana, Bleiweisova cesta 18.

Gremij trgovcev za no. okraj Ljubljana-okolica v Ljubljani.

VABILO
na redni letni občni zbor
ki se bo vršil v torek, dne 24. junija 1924 ob 9. dop. v spodnjih prostorih Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, Bethovnova ulica.

Dnevni red.
1. Pozdrav načelnikov.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo o delovanju gremija v letu 1923.
4. Računski sklep za leto 1923.
5. Proračun za leto 1924.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.
V slučaju nesklepčnosti se vrši eno uro pozneje ravnotam z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki pa sklepa veljavno negde na številni navzočih članov.
Ker je občni zbor zelo važnega pomena, je častna dolžnost, da se vsak član istega gotovo udeleži, nasprotno se bode proti neopravičenemu postopku v zmislu § 24. grem. pravil.
Načelnik: Franc Zebal, tr.

SLAVENSKA BANKA D. D.
ZAGREB — podružnica: LJUBLJANA
Delniška glavica Din 50.000.000 — in rez. preko Din 12.500.000 —
PODRUŽNICE:
Beograd, Dubrovnik, Murska Sobota, Sombor
Bjelovar, Gornja Radgona, Novi Sad, Sušak
Brod n. S., Kranj, Osijek, Sibenik
Celje, Maribor, Sarajevo, Vršac
Wien
EKSPLOZITURE: Rogaška Slatina (sezonska), Skofja Loka, Jesenice.
AGENCIJI: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.
AFILIJACIJI: Slovenska banka, Ljubljana, Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split
Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Zahvala.
Iskreno zahvaljujema vse, ki so najinemu ljubljanskemu bratu oziroma stricu
Francetu Stelétu
izkazali poslednjo čast, osobito pevskim društvom „I.iri“ in „Zvonu“ v Šmartnem, kateri sta prišli z zastavama, „Glasbeni Matiči“, „Slavcu“ in „Zvezi slovenskih pevskih društev“, govornikom g. prof. Cimpermanu, predsedniku „Slavca“ g. Dražilu in prijatelju g. Ferdo Tomazinu.
Nadalje presrečna zahvala g. Primariju, mestnemu kapitanu, gg. pevcem za genljive žalostinke, darovalcem cvetja, častnemu spremstvu društva „Sokol“ in Gasilnega društva in zastopnikom uradov za mnogobrojno častete spremstvo na njegovi zadnji poti in vsem, ki so nama izrazili svoje sočutje.
Kamnik, dne 12. junija 1924.
Josip Stelè in Josipina Hace.

Savez kopališč in letovišč
za promet tujcev na Gornjem Jadranu
daje informacije za vsa naša morská kopališča na Gornjem Jadranu (Aleksandrovo, Bakar, Baška, Crikvenica, Jablanac, Karlobag, Kraljevica, Krk, Malinska, Novi Omišalj, Rab, Selce, Senj, Su

8. državna razredna loterija

Prvo žrebanje

8. in 9. julija t. l.

5 premij!

100.000 srečk = 50.000 dobitkov

Absolutna sigurnost in državno jamstvo!

V teku pet mesecev se bode izžrebalo

25 milijonov in 650.000 Din

brez vsakega odbitka v gotovem denarju.

Z eno srečko se more dobiti:

Ev. 1.500.000, 1.000.000, 500.000, 400.000

300.000, 150.000, 140.000, 130.000,

100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000,

50.000 dinarjev itd. itd.

Cena srečk za vsako izbiro:

Cela srečka
Din 30.—

Polovica srečke
Din 40.—

Četrtnina srečke
Din 20.—

Listo dobitkov brez odlašanja takoj po vsakem žrebanju! Hitra in točna postrežba!

Naročila iz cele države nasloviti na uradno Glavno kolekturo državne razredne loterije

Bančno komanditno društvo A. REIN in DRUG

(Oddelek razredne loterije)

Preradovičeva ul. 2. - ZAGREB - Gajeva ulica 8.
Telefon 17-03 in 20-26. Poštini predal: 380.

Važno za trgovce: Zahtevajte cenik!

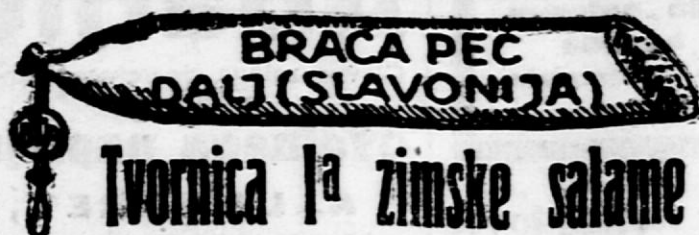
GUMI za cepljenje trt

peronospora cevi, jamčeno novo blago kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Tovarniška zaloga!

Zdravko Kranjc, Celje.

Tvornica la zimske salame

Sentjanški premog

vseh vrst in vsake množine nudi po zmernih cenah in za promptno dobavo

Prodajni urad šentjanškega premogovnika

AND. JAKIL, LJUBLJANA, Krekov trg št. 10.

Ilirska posojilnica

Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge po 8 %

Večje in stalne vloge do 12 %.

Moško perilo

vsakovrstno, po znižani ceni priporoča

Tovarna perila „TRIGLAV“

G. VOJSKA & DRUG

LJUBLJANA

Kolodvorska ulica 8, nasproti hotela Strukelj.

POZOR!

POZOR!

10 — 20% **POPUSTA**

= pri klobukih in slammikih =

V MODNEM SALOTU

STUCHLY-MAŠKE

LJUBLJANA — ŽIDOVSKA ULICA 3

POPRAVILA TOČNO IN CENO!

Kamnoseška industrija

Alojzij Vodnik

Ljubljana.

Stalna zaloga preko 500 nagrobnih spomenikov vseh vrst po vseh cenah. — Marmorne plošče za pohištvo, kopalnice, trgovine, mesnice itd.

Cerkvena in stavbna dela!

Dober dan!

Ali že veste najnovejši?

Tvrška 3934

A. Šinkovec nasl.

je ravnokar dobila novo pošiljatev potrebnih za dame in gospode po izredno nizkih cenah.

ITALIA

SVETOVNA ZNAMKA

Model 56, krasni in ceni odgovarjajoči vozovi dobavljivi takoj

Zastopstvo za kraljevino S. H. S.:

ELASTO B. B., Zagreb, Boškovičeva ulica broj 8.

Iščejo se zastopniki!

3526

Kosta Vukasinovič, Ljubljana-Maribor

samoprodaja trdk „PETOVIA“, F.L. POPPER in TIP-TOP. Dobila je novo partijo modernih in prvovrstnih moških, ženskih in dečjih čevljev. Postrežba točna!

3557

Solidne cene!

šikadont

2964

zobna pasta, ustna voda, zobni prašek.

Dobi se povsod. — Glavna zaloga drog. A. KANC, Ljubljana.

Najstarejša slovenska

pleskarska in ličarska

delavnica

Ivan Bricej, Dunajska c. 19,

se priporoča. Izvršitev točna, cene zmjerne.

2580

Lisiče kože

sprejema v črno, alaska, križasto, skunks barvanje in strojenje. PRVA JUGOSLOVENSKA BARVARJIA, KRZMARSTVO IN STROJARSTVO Z ELEKTRICINIM OBRATOM. Delo se sprejema: LJUBLJANA, KRIZEVNIKA 7.

G. F.

Jurasek

Ljubljana

Wolfeva ul. 12

Uglašujem ter popravilam glasovirje in harmonije, Specijalno strokovno in ceno!

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 3.

rovec, stavlji, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vedvodov.

Prilaga strelodvov. Kopališke in klesane naprave. Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škatle) za konzerve.

Krasni

so dospeli

najnovejši trakti, svila

-- in modni nakiti --

v modni trgovini

- T. Eger -

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2

Edino prave „Golsen“ čevlje in louske čevlje dobite le v novo urejeni trgovini in delavnici

J. Brajer

Ljubljana

3396

Turjaški trg (Breg) 1.

Istotam se izdelujejo vseh vrst čevlji po meri in vse vrste tržnih čevljev. — Trgovci popusti! Cene solidne! Postrežba točna!

Velika zaloga klobukov in slammikov se dobi pri

Franc Cerar

družba z o. z., tovarna v Stobu, pošta Domžale

Prevezujemo se tudi stari klobuki in slammiki v popravilo pri Kovčevič i Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo.

Zaloga v Celju, Gosposka ul. 4

PILE in RAŠPLE (TURPIJE).

Nove, najboljše kvalitete, vse vrste, vsak poseben komad z jamčen. — Prevzamemo tudi stare pile v nanovo naskavnanje. — Izvršitev v najkrajšem času, jamstvo za prvovrstno delo, cene zmjerne. — Brata Kolenc, tovarna za pile in parna brusilnica. Mirna, Dolenjsko.

3401

Najboljša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

JOSIP PETELINCA znamke **GRITZNER**

in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Frešernovega spomenika.

Največa udobnost na brodovima Američke Vlade

Svi putnici na čim na brodovima Američke Vlade najveću udobnost. Kabine treće klase su prostrane, udobne, čiste i raskošno nameštene. Pažljiva posługa. Hrana promjenljiva i u izobilju. Oficiri i momčadija vode naročitu brigu oko onih, koji prvi put putuju. Redovna plovidba preko Bremena, Sautempeana i Šerburga, za Newyork. Tražite besplatno kataloge i red vožnje od

UNITED STATES LINES

(JUNATED STETS LAJNS)

Beograd, Palata Beogradske Zdržuge; Zagreb, Mihanovičeva ulica br. 2, preko od kolodvoru; Ljubljana, Dunajska cesta br. 20; Sarajevo, Aleksandrova ulica br. 52

Sarotti.

Sarotti.

Trgovci z delikatesami in slašćicarne!

Prispela Sarotti roba!

Cokolada:

Bonboni:

Mlečna
Fondant
Gorka
Mokka
Lešnikova
Mokka zni
Mokka kruhki
Mišji jezički
Za kuhanje

Korenje meš.
Salm
Tosca
Lohengrin
Krogle
Holland
Phonix
Stročnice
Victoria

Sarotti

Cokolada v velikosti od 100, 50, 25 g netto, za kuhanje 200 g netto.

Bonboni pakovani po 1/4, 1/2, 1/3, 1 in 1 1/2 kg, kakor tudi razni luksuzni kartoni.

Zahtevajte ponudbe, ker so cene povoljne.

Na drobno **Veletrgovina delikates** Na debelo

I. Dučić

4011

Tel. 2-73 ZAGREB, Vlaška ul. 46a.

Sarotti.

Sarotti.

Foto industrija Novi Vrbas (Bačka)

razpošilja po originalnih tovarniških cenah: plošče, papir, kemikalije in vse potrebne prtilikline.

DOMACA ZNAMKA:

plošč:

„Foin“

papirja:

„Neobrom“

kamikalije prtilikline:

„Wara“.

Cenik brezplačno in poštine prosto.

3741

Auto-interesenti!

Posebite našo izložbo v Mariboru, Aleksandrova cesta 19, v kateri se nahajajo vedno razloženi napredni novi in stari avtomobili prve vrste. Ravno tako se tam prodajajo motorna droleklesa, radio-aparati, pisalni stroji itd. Poučevanje v vožnji teoretično in praktično. Razvoženi, toda samo brezhibno ohranjeni vozovi se sprejmejo v komisijonalno prodajo.

3399

Strogo skrbna, zelo solidna postrežba.

A. Stoinschegg — R. Pelikan, Maribor, Aleksandrova cesta 19.

ČEŠKA INDUSTRIJALNA IN GOSPODARSKA BANKA.

Telefon številka 104

podružnica v Ljubljani, Marijin trg št. 5.

Brzjavni nasl.: Indusbanka

Dejniška glavica in rezerve oca

Kč 290.000.000—

Centrala v Pragi, na Příkopě 35.

67 podružnic v vseh večjih krajih Čehoslovaške republike.

Hranilne vloge na knjižice in te-

koči računi Kč 2.170.000.000—

Sprejema vloge na knjižice in račune ter provaja vse bančne in borske transakcije kar najkulantneje.

Časopis in čas „Narodne škarne“.